

ΜΠΟΥΚΕΤΟ

1926

μεμβόλο γαλφίνο

ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ

ΓΝΑ. ΔΙΕΥΘ.: ΤΡΑΘΗΝΩΝ

ΜΕΤΟΧΙΚΟΝ ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΑΙ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟΝ ΔΡΧ. 106.600.000

80 ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ
10 ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΕΝ ΤΩ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩ
(έν 'Αμερικῇ, 'Αγγλίᾳ, Αιγύπτῳ, Κύπρῳ καὶ 'Αλβανίᾳ)
ΠΥΚΝΟΤΑΤΟΝ ΔΙΚΤΥΟΝ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΩΝ

ΟΡΟΙ ΚΑΤΑΘΕΣΕΩΝ

Εἰς Δραχμὰς

Ἐν ὄψει	πρὸς 4 %	Ἐπὶ προθεσμίᾳ 6 μηνῶν	πρὸς 4 1/2 %
Μὲ 15 ἡμέρων προειδοποίησιν	4 1/4 %	1 ἔτους	4 3/4 %
		2 ἔτων	5 1/4 %
		4	5 3/4 %
		5	6 %
		10	7 %

Ταμιευτήριον

μέχρι Δρχ. 50.000 5 %

Εἰς Συνάλλαγμα ἐπὶ :

Λοιδοῖον ἐν ὄψει	πρὸς 4 %	Παρισίων ἐπὶ προθεσμίᾳ 2 ἐτῶν πρὸς 5 %
ἐπὶ προθεσμίᾳ 6 μην.	4 1/2 %	Νέας Ὑόρκης ἐν ὄψει 4 %
Παρισίων ἐν ὄψει	4 %	Ἰταλίας 4 1/2 %
ἐπὶ προθεσμίᾳ 6 μην.	4 1/2 %	Βελγίου 4 %
1 ἔτους	4 3/4 %	Ἑλβετίας 1 1/2 %

ΠΑΣΗΣ ΦΥΣΕΩΣ ΤΡΑΠΕΖΙΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΥΠΟ ΤΟΥΣ ΜΑΛΛΟΝ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΑΣ ΟΡΟΥΣ

ΑΝ ΠΟΘΕΙΤΕ ΤΗΝ ΕΥΤΥΧΙΑΝ
ΑΓΟΡΑΣΑΤΕ ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ

ΤΟΥ

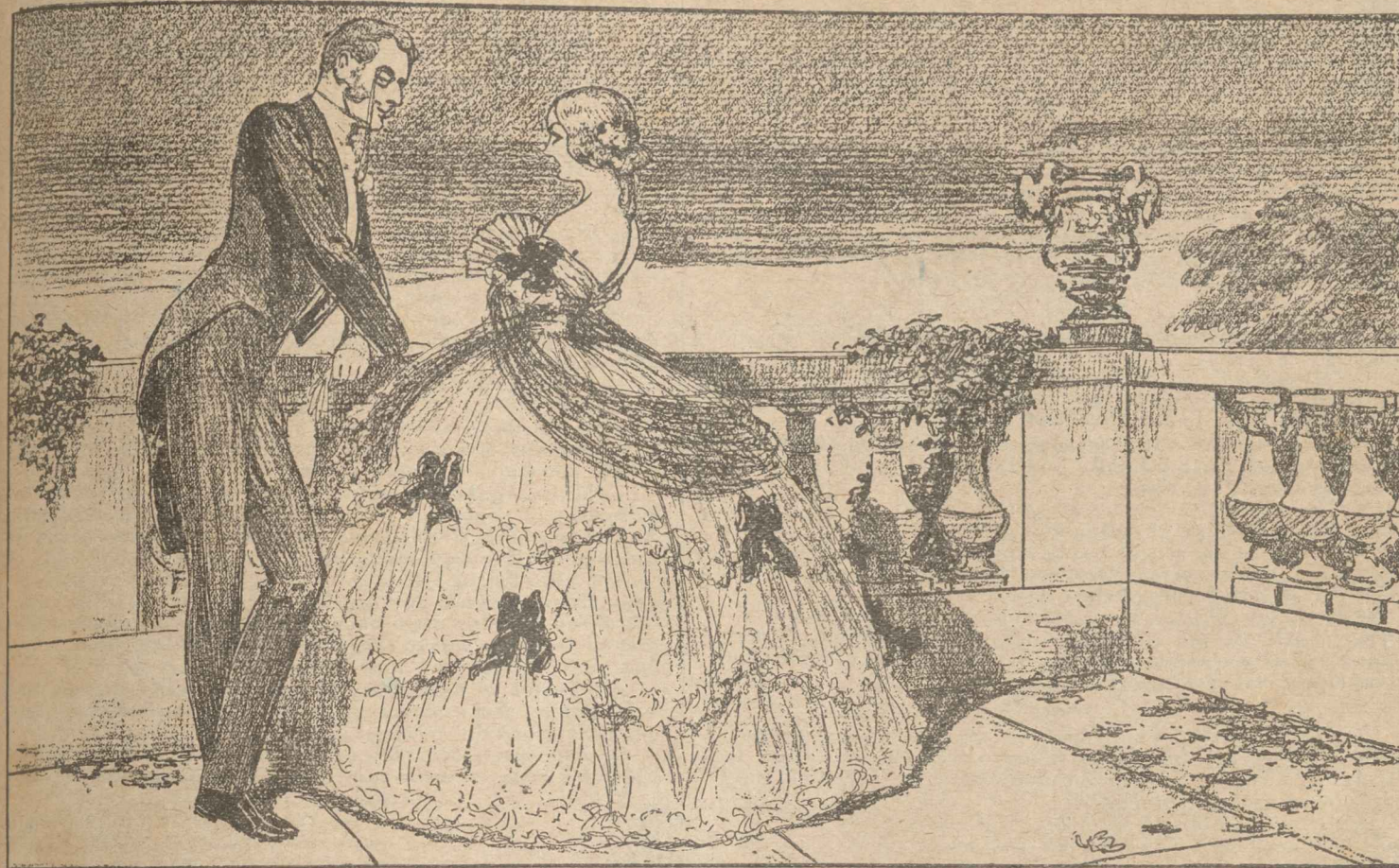
ΜΕΓΑΛΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΛΑΧΕΙΟΥ

ΜΕΧΡΙ ΤΕΛΟΥΣ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ ΘΑ ΓΙΝΟΥΝ ΑΚΟΜΗ 3 ΚΛΗΡΩΣΕΙΣ

26 Σεπτεμβρίου 1926

ΜΠΟΥΚΕΤΟ

749

ΕΝΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ JEAN CASSOU

ΘΑΜΕΝΟΙ ΜΕΣΑ ΣΤΟ ΧΙΟΝΙ...

Όσο ή θέση τους γίνονταν πιο κρίσιμη, οι τέσσερις κάτοικοι του απομονωμένου και σκεπασμένου από τα χιόνια σπιτιού ξεχνούσαν την προσωπική τους αγωνία και δεν άτενιζαν πια παρά τον κοινό κίνδυνο. Τα πρόσωπα σπινθύνονταν, ο καιρός περνούσε. Ο Έρμπερ δε συλλογίζονταν πια ότι η γυναίκα του ή Ρούθ απορριβόταν ολοένα απ' αυτόν· ο Ζίμ πάλι ξεχνούσε τον πόθο του γι' αυτή κι' ο Γρηγόρης δεν ανησυχούσε πια για το δράμα που με τόσο μοχθηρία είχε ύφαινε γύρω απ' αυτούς τους τρεις, για να έχει μόνον την ευχαρίστηση να τους κρατάει μπλεγμένους στα δίχτυα του. Η Ρούθ πάλι, πιο φιλόζηνη ακόμα, τὰ είχε ξεχάσει όλα και τόσο το μυαλό της, όσο κι' οι αισθήσεις της, δεν στρεφόγτουσαν πια παρά προς τη σωτηρία, που μέρα με τη μέρα γίνονταν λιγότερο πιθανή.

Είχαν αφήσει τα δωμάτιά τους κι' έμεναν σκεδόν πάντοτε συγκεντρωμένοι στο ισόγειο, μέσ' στη βεράντα όπου το χιόνι, σωριασμένο απάνω στα τζάμια, έφριγγε μέσα ένα μισόφωτο υπόλευκο. Σχημαγνόντουσαν ο ένας, πλάι στον άλλον για να αντιστέκονται καλύτερα σ' αυτό τον παγωμένο και σιωπηλό τρόμο που τους κυριεύε. Ο Ζίμ, πιο ανυπόμονος και πιο νέος απ' όλους, τολμούσε μόνος να σηκώνεται και να περπατάει στο σπίτι, διασχίζοντας τις κάμαρες κι' ανεβλίνοντας τη σκάλα. Το περπάτημά του άνετηρο πένθημα.

Κοιτούσε τα έπιπλα, τις εικόνες, δλ'αυτά που τόσο τον είχαν κάνει να υποφέρει άλλοτε και που τώρα του γινόγονταν προσφιλή, γιατί είχαν ή ίδια ή ζωή· ή ζωή ή οικογενειακή, ή καθημερινή, ή άσφαλης. Τώρα, δλ'αυτά τα πράγματα είχαν άχρηστα. Τι χρειαζόντουσαν οι καθρέφτες; Τι χρειαζόντουσαν οι πολυθρόνες και τα τραπέζια; Τι χρειαζόντουσαν αυτές οι φωτογραφίες της Ρούθ, εικόνες ενός τραλλού έρωτος; ο έρωας δεν είχε σχέση με τη σημερινή του κατάσταση, ο έρωας έμενε στο περιθώριο της ζωής. Σήμερα ένα μονάχα ζήτημα όρθωνόταν μπροστά του: να βγί από αυτό το αδιέξοδο, να σωθί άσχετα μπροστά από το κατώφλι του θανάτου.

Ο Έρμπερ έκοιτάζε τη γυναίκα του. Όμορφη πρό λίγο ακόμα ήμερών, λαμπρή, γεμάτη σκοτεινές γι' αυτόν σκέψεις, είχε γίνει τώρα κάτιχνη κι' έστρεψε.

Όσο για τον Γρηγόρη, το πρόσωπό του είχε χάσει αυτό το ειρωνικό και δύλο ύφος, με το οποίο φαινόταν άλλοτε σά να περιφρονεί τη ζωή. Δεν ήταν πια άγώτατος από τίποτα. Η άνησυχία, μονάχα, ίσκιωνε το μέτωπό του. Φαινόταν σά να λέει: «Τι; θα υπούψω κι' εγώ με τη σειρά μου».

Η ώρα γυρνούσε στο ρολόι του χεριού του Έρμπερ.

Όλα τα άλλα ρολόγια είχαν σταματήσει.

Ο Έρμπερ χάιδεσε τις μακριές και γοϊζες τοίχες μιας γεινάδας που αύξιναν προς όλες τις διευθύνσεις.

— Άχ! στέναξε, αν είχαμε τουλάχιστο ακόμα γκάτζι.

— Δεν έχουμε πια ούτε φουσίγγια! είπε ο Ζίμ.

— Σπατάτε τους διακόψς ο Γρηγόρης.

Στ' αλήθεια, είχαν προτιμώτερο να βοηθώνται μέσ' στη σιωπή παρά να κάνουν προσπάθειες, ν' ανοίξουν ένα στόμα ξεραμένο, να ξεσφίξουν τις μασέλες του για να προφέρουν τόσο μάταια λόγια.

Η Ρούθ, κουλουριασμένη σά σκάλα απάνω στα μαξιλάρια της, άρχισε να στενάζει. Βύθισε τα μικρά δόντια της μέσ' στα μαξιλάρια, για να εμποδίσει τα δάκρυα που της έρχόντουσαν. Λίγος άφρος φάνηκε στα χείλη της. Ο Έρμπερ της χάιδεψε ελαφρά και γλυκά το κεφάλι. Άνοιξε τα μάτια της, τον κοίταξε και τὰ ξανάκλεισε.

Ο Ζίμ σηκώθηκε και σπινθύνοντας τα πόδια του βγήκε από τη βεράντα. Όλα γύρω ήταν σκοτεινά. Παίζοντας έκανε ν' άνεβγουν ένα κλειδί και λίγες γατίτσες που είχε στην τσέπη του άνεβγαν στο δωμάτιο που είχαν η κάμαρή του και ξεπλώθηκε στο κρεβάτι του. Τού φαινόταν πως ο γάτος του πονακάρου του, του έσφιγγε το λαιμό· τον ξεκούμπωσε κι' άναμνευσε λίγο πιο έλευθερα. Απέναντι του, σε μιαν ετατέρα, λίγα βιβλία τον κοιτούσαν.

Άκουσε άεσφα βήματα· ο Γρηγόρης μπήκε μέσα κι' ελάθησε στο κρεβάτι του.

— Θα πεθάνουμε! είπε.

— Ο Ζίμ δεν άπνήγησε τίποτα. Το ήξερε καλά αυτό, διάβολε!

— Θα πεθάνουμε! ξανάκε ο Γρηγόρης και βγήκε έξω.

Ο Γρηγόρης ξαναγύρισε σε λίγο.

— Έλα, είπε στο Ζίμ, άνακάμψε μερικά κουτιά κονσέρβες. Καί, καθώς φαινόταν να ξεανάρθει σ' αυτόν όλος ο δόλιος και διαβολικός χαρακτήρας του, του ψιθύρισε σ' αυτό:

— Έλα, γιατί οι δυο άλλοι θέλουνε να τὰ φάμε χωρίς έσένα.. Μα έγω, βλέπεις, ήθελα να σε είδοποιήσω.

— Κ' ή Ρούθ, ρώτησε ο Ζίμ, κι' ή Ρούθ δε με θέλει.

— Η Ρούθ, είπε ο Γρηγόρης μ' έναν ελαφρό σαρκασμό. Μα εκείνη πρό πάντων είναι γινόμενη σωστό δημό. Κατέβηκαν με βήμα γοργό και βαρύ. Τρέκλιζαν άδιάκοπα. Μέσ' στη βεράντα, ξεπλωμένοι στο κάταμα, ή Ρούθ κι' ο Έρμπερ, έσπαγαν.

— Όχι τόσο γοργόρατους είπε ο Γρηγόρης, όχι τόσο

ΑΓΓΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟ ΠΑΡΑΛΗΡΗΜΑ ΤΗΣ ΕΤΟΙΜΟΘΑΝΑΤΗΣ

ΤΟΥ WILKIE COLLINS

‘Αργά μιά νύχτα, τόν καιρό της πρώτης Γαλλικής Έπαναστάσεως, ή οικογένεια του Φρανσουά Σαρζώ, έδος γκαου ψαρά της Βρετανίας, εξαγορεύονσε στη μικρή της μοναχική καλύβα, έξω στη χερσόνησο του Κιμπερόν. Έκεινο το βράδυ, σύμφωνα με την καθημερινή συνήθειά του, ο Φρανσουά Σαρζώ είχε πάρει τόν μικρότερό του γιού κι’ είχε βγεί με τή βάρκα του να ψαρέψη. Λίγην ώρα μετά την αναχώρησή του, σηκώθηκε άερας δυνάτος και μαύρα σύννεφα σκέπασαν τόν ούρανό. ‘Αργότερα, κατά τις έννιά το βράδυ ξέσπασε ή τρικυμία με λύσσα, με μανία... Τώρα ή ώρα ήταν έντασι. Στη βραχιά χερσόνησο του Κιμπερόν, ο άερας ούρλιασε πειδ φοβερά, πειδ λυπητερά και τά κύματα μούγκριζαν άγρια και χτυπούσαν ακόμα με μεγαλειότητα μανία στους γυμνούς βράχους της άκρογιαλίας. ‘Ο ούρανος ήταν κατάμαυρος, κι’ όσο περνούσε ή ώρα, τόσο περισσότερη άνησυχούσε ή οικογένεια του ψαρά.

‘Η γυναίκα του άκουμπισμένη στο κιγκλιωτό παράθυρο κύταζε κι’ άπελπισία προς τά έξω...

Κοντά στη φωτιά, κάτω στο πάτωμα, ήταν καθισμένα τά δυο μικρότερα παιδιά του ψαρά. ‘Αντίκρου τους, σ’ έναν ξύλινο πάγκο, καθόταν ο μεγαλύτερός τους άδελφός, ο Γαβριήλ, το πρώτο παιδί του Φραγκίσκου Σαρζώ. Δίπλα του, στον ίδιο πάγκο, καθόταν ή Περρίνα, ή άρραβωνιαστική του—ένα κορίτσι δεκαεχτώ χρόνων. Στο άλλο μέρος της κάμαρας πάνω σ’ ένα κρεβάτι ήτανε ξαπλωμένη μιά γρηά, μιά πολύ γρηά γυναίκα. ‘Ηταν ή μητέρα του Φρανσουά Σαρζώ.

Το ζωομένο πρόσωπό της τούλά-κωναν βαθιές ρυτίδες και τά μισοσβυσμένα μάτια της ψαχνανε παράξενα γύρω της και κυττάζανε περίεργα τούς τοίχους της καλύβας. ‘Όποτε άκουγε τόν άερα να βουίζει και τή θάλασσα να δέρονται, μουρμούριζε λόγια άκατάληπτα και σήκωνε ψηλά τά χέρια της με άπελπισία...

‘Η γρηά αυτή είχε βαθεία ριζωμένες μέσα της τις προλήψεις της πατρίδας της, κι’ άκουγε και καταλάβαινε από το σφύριγμα τάνέμου κι’ απ’ τόν κρότο των κυμάτων, προμηνύματα μυστηριώδη, άνεξήγητα, τρομερά...

‘Η γρηά μητέρα του ψαρά ήταν άρρωστη από καιρό. Αυτή τη νύχτα ή κατάστασή της είχε χειροτερέψει. Κάθε λίγο έπρόφερε λόγια παράξενα και φοβερά. Κι’ ένθ οι άλλοι περιμέναν ακόμα νάρθη ο Φρανσουά με τόν μικρό Πέτρο, ή γρηά μητέρα του Σαρζώ είχε χάσει πειδ κάθε έλπίδα και μουρμούραγε:

— Πνιγkανε! Πνιγkανε! Κι’ ο γιός μου κι’ ο έγγονός μου! κι’ οι δυο πνιγkανοί!...

— Σώπα, γιαγιά, και τώρα θαδρουνε, της έλεγε προσπαθώντας να τήν παρηγορήσει ο Γαβριήλ. ‘Εμείς ελπίζουμε ακόμα. ‘Ο Θεός εινε μεγάλος! ‘Η Παναγία θα τούς φυλάξει...

Αυτή όμως δεν έδινε καμιά σημασία σ’ αυτά. Και σηκώνοντας κάθε λίγο ψηλά τά χέρια της κι’ άφροντίζοντας τα να της πέφτουνε πάλι σάν παράλτα στο κρεβάτι, εξακολουθούσε να λέει:

— Πνιγkανε! Πνιγkανε!...

Σε λίγο ή φωνή της από το κρεβάτι άντήχησε πειδ δυνατή:

— Σωπάτε! Δεν άκούτε το παράπονο των πνιγkμένων; Ούρλιαζει ο άνεμος, μούγκριζε ή θάλασσα... και να... τ’ άκούω! ‘Ακούω των πνιγkμένων τά παράπονα, τά λυπητερά. Δεν άκούτε; ‘Ο Φρανσουά πνιγkκε! κι’ ο Πέτρος πνιγkκε! ‘Ακου! ‘Ακου!...

Έκείνη τη στιγμή ένα νέο φοβερό φύσημα τ’ άγέρα κούνησε δυνατά τήν καλύβα και τά δυο παιδάκια, βγάλανε μιά φωνή τρόμου.

— Γαβριήλ, φώναξε άξαφνα έν’ απ’ τά κοριτσάκια! ‘Ω! κύττα τή γιαγιά!

‘Η γρηά είχε άνασκηωθεί στο κρεβάτι της, και το πρόσωπό της είχε πάρει μιά σκληρή έκφραση τρόμου. Με τά χέρια άλωμένα προς τήν πόρτα ούρλιαζε:

— Οι άσπρες γυναίκες! Οι άσπρες γυναίκες! Οι νεκροθάδες τρες τών πνιγkμένων! Είλν’ έξω στη θάλασσα!...

Τά παιδιά, τρελλά απ’ το φόβο τους, άφισανε να τούς ξεφύγη μιά δυνατή φωνή τρόμου και ριχτήκανε άμέσως στις Περρίνας τήν άγκαλιά. Κι’ ο Γαβριήλ ακόμα, κι’ αυτός έκανε δυο τρία βήματα πίσω. Κι’ ή γρηά ξανάρχισε:

— Οι άσπρες γυναίκες! Δεν τις βλέπετε, ‘Ανοιξε γρήγορα τήν πόρτα Γαβριήλ, και κύταξε έξω, στη θάλασσα. Θά τις δής, φοβερές σάν τήν άστραπή στο σκοτάδι, να περνούνε κι’ όλη τη φοβερή τους μεγαλοπρέπεια τή μανιασμένη θάλασσα, περπατώντας άγέροχα άπάνω στα κύματα μαζί με το λυσσαμένο άνεμο! Θά τις δής, με τά μακρά άσπρα τους ρούχα και τις μακριές άσπρες κοτσίδες τους που σέρνονταν άπό πίσω τους άπάνω στους άφρονις της θάλασσας. ‘Ανοιξε τήν πόρτα, Γαβριήλ! Θά τις δής να σκαρπατίζουν και να χορεύουνε στο μέρος όπου πνιγkκε ο πατέρας σου κι’ ο άδελφός σου. Θά τις δής να άναβουνε τήν άμμο της άκρογιαλίας με τά γυμνά τους ποδιάρια, και να γνέφουνε στη μανιασμένη θάλασσα να τούς παραδώσει τούς νεκρούς της! ‘Ανοιξε τήν πόρτα Γαβριήλ.

‘Ο Γαβριήλ είχε χλωμιάσει. Τόν είχανε πολύ τρομάξει τά λόγια που έλεγε στο παραλήρημά της ή γιαγιά του. Για να ικανοποιήσει όστοςο τήν τελευταία έλπίστιά της έτοιμοθάνατης, ο Γαβριήλ άναγκάστηκε ν’ άνοίξει τήν πόρτα.

— Τις βλέπεις, Γαβριήλ; Πές μου, τήν άλήθεια. Τις βλέπεις;

— Δε βλέπω τίποτα, γιαγιά. Σκοτάδι μονάχα. Σκοτάδι μισρό σάν τήν πίσσα, έλεπε το παιδί κι’ έκλεισε τήν πόρτα.

— ‘Α, ά, ά, εξακολούθησε ή γρηά, κι’ έπρεσε έξηγτημένη άπό τήν προσπάθεια πουχε κάνει για να σηκαθεί. Δεν τις βλέπεις, γιατί δεν έβγαιε τά μάτια τά δικά μου! ‘Εγώ τις βλέπω! ‘Εκεί έξω, στο δεύτερο καβό. Έκεί πνιγkκε ο πατέρας σου, εκεί πνιγkκε κι’ ο άδελφός σου.

‘Η γρηά σώπασε. ‘Ο Γαβριήλ έφυγε άπό κοντά της και πήγε κι’ εινε της Περρίνας:

— Εινε πολύ άσχημα άπόψε ή γιαγιά... Δεν πηγαίνετε μέσα; ‘Εγώ θα μείνω μαζί της για να τήν άρρώστη.

‘Η Περρίνα πήρε τά παιδιά άπό τήν πόρτα και πήγε στο διπλανό δωμάτιο.

‘Ο Γαβριήλ έβλεπε τότε μερικιά ζήλα στη φωτιά και πήγε και καθίσε δίπλα στο κρεβάτι της γιαγιάς του, που είχε τώρα κλειστά τά μάτια της και φαινότανε σάν να κοιμότανε.

‘Αξαφνα όμως, μιά στιγμή που κύταζε άλλου, ο Γαβριήλ άκουσε πάλι

τή βραχνή φωνή της γρηάς.

— Γαβριήλ, τούλαγε τρέμοντας και με φωνή σβυσμένη ή γιαγιά του, Γαβριήλ! ‘Ακούς το νερό που στάζει; Δεν τ’ άκούεσαι; ‘Ακου το, Γαβριήλ. Ντοίτ, ντοίτ, ντοίτ... ‘Όσο πάει και πειδ γρήγορα στάζει το νερό. Πάρε το φως, Γαβριήλ. Πήγαινε και κύταξε στα πόδια του κρεβατιού μου, κύταξε καλά, και πές μου: Δεν εινε βορμμένο το πάτωμα εκεί κάτω; Μήπως ειν’ ή βροχή που πέφτει άπό τόν ούρανό και στάζει άπό το τωάνι;

Με χέρια που τρέμανε, ο Γαβριήλ πήρε ένα έξω άπ’ τή φωτιά και κύτταξε. Μά όχι. Το πάτωμα είνανε κατόστεινο.

‘Ο Γαβριήλ πήγε πάλι κοντά της, και της το έλεπε. Τά χαρακτηριστικά της γρηάς άλλαξαν άμέσως στο άκουσμα αυτό. ‘Η φωνή της δεν ήτανε πειδ τόσο βραχνή. Είχε γίνει τώρα σιγανή, γλυκειά, ήσυχη:

— ‘Οχι, δεν έχεις δίκιο, ‘Ακούω το νερό να στάζει. ‘Ο πατέρας σου κι’ ο άδελφός σου, πνιγkκανε, Γαβριήλ, κι’ ή βάρκα τους, έγινε θρύψαλα στον βράχους του κάβου. Και τώρα, το νερό αυτό που στάζει στα πόδια του κρεβατιού μου, και που μόνο έγω μπορώ και τάκούω, εινε προμηνύμα του δικού μου τέλους. Και το δικό μου τέλος δε θα άργήσει να έρθει. Θά πάω κι’ έγω να βρω το γιό μου και τάγγόνι μου! Πάει πειά, σωθήκανε κι’ έμένα οι μέρες μου. ‘Η γρηά σώπασε...

‘Ο Γαβριήλ άνατρίχισε. ‘Ακούμπησε τήν χέρι του στο χέρι της γιαγιάς του και έλδε πως ήτανε κρύο παγωμένο. Κατάλαβε τότε πως είχε έρθει τής γρηάς γιαγιάς του ή τελευταία ώρα. Και άσέφτηκε να πάει στο χωριό και να φωνάξει τόν παπά... Μά δεν πρόφτασε...

‘Αξαφνα, ή γιαγιά του χλωμιάσε παράξενα κι’ ένας σπασμός φάνηκε στα ζωομένα πρόσωπό της. Τά χέρια της άνοιξαν και άπασαν πάνω δυο φορές, κι’ έπειτα ένα βογγητό έφηνε τά δάκρυά της στόμα. Έχε ξεμυχήσει!...

‘Η γρηά Σαρζώ είχε προσυθάνθη το θάνατό της. Μά δεν

ΕΝΘΥΜΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΠΟΝΕΤΙΚΟΣ ΑΝΘΡΩΠΟΣ

ΤΟΥ ΑΛΦΟΝΣ ΑΛΛΑΙ

‘Ηταν ένας άγαθος άνθρωπος, με πάρα πολύ αγαθός. ‘Αγαθός και ποιετικός. Παράξενο όμως πράγμα—ή μεγάλες καταστροφές δεν τόν συγκινούσαν τόσο, όσο ή μικροδυστυχίες της καθημερινής ζωής. ‘Αν το τραίνο της Νίκας έπερτε πάνω στο έξπρες της Χάρης ο φίλος μας δεν θάνοιωθε γι’ αυτό τόσο λόπη όσο στο θέαμα ενός γαϊδουράκου που σέβνι με δυσκολία τή καροτσάκι του μανάβη της γειτονιάς. ‘Όταν ίσχυε να ιδεί κάτι τέτοιο, σφώχνει με το μπαστούνι ή με τήν μπαρμπαλά του τή καροτσάκι, έλαφρόντας μ’ αυτόν τόν τρόπο κατ’ ευρείαν γρηγορημα τή καυμένο τή ζω.

Τόν καιρό που άρχισαν να διαδίδονται τ’ ατοκινία, κάποιος φίλος του τούλεγε:

— ‘Α, τώρα πιά θα εισ’ εύχαριστημένος! Με εδ νέα μέσα τής κινήσεως τ’ άλογα και τά γαϊδουράκια σου θα μπορέσουν ν’ άνασκηθούν.

— Ναί, τού άπάντησε—κουνώντας θλιβερά τή κεφαλή του—μιά γιά συλλογίσου τήν κακομοίρα τή μπενζίνα που θα καίεται!

‘Ενας άνθρωπος που δείχνει τόσο συμπάθεια για τά γαϊδουράκια και για τή μπενζίνα, δεν μπορούσε να μείνει άσχημης, άπ’ τήν τήν κινήσεως τ’ άλογα και τά γαϊδουράκια σου θα μπορέσουν ν’ άνασκηθούν. ‘Αν τήν ημέρα αυτή ο φίλος μας πηγαίνει κάποιον στην άγορά κι’ έφοδιάζεται με ειδών-είδων φάρια, τά δάζει κι’ ένα μεγάλο τενεκέ κατ’ με σιρόγγι άπό πείρες, φορεί ύστερα το κασσινοκοιτόδωτο και βυθίζεται στο νερό του ποταμού. Κι’ εκεί μέσα περνά τήν ημέρα του καρφώνοντας έκ τού άφανούς χέλια, κοριοίς, λιθρίνια και λοιπούς σε τ’ άγκιστρία των εκκλησίων κι’ ένδοσιασμένα ψαράκια.

Κάποτε ή ιδέα της εύτυχίας που προξενεί εκεί πάνω τού φέρνει άκρυα χαράς στα μάτια. Και τή σφουγγίζει με τή μαντίλι του, χαλεις να σκαβί καθόλου δις δεν έχει κανείς άνάγκη να σφουγγίζει τά μάτια του όταν βρίζεται σάν άπό το ποταμού.

Μιά μέρα όμως στεναχωρήθηκε πάρα πολύ γιατί δεν βρήκε καθόλου φάρια στην άγορά, ούτε θάλασσινά, ούτε ποταμίνια. ‘Αλλ’ αυτό δεν τόν έκαμε να παρατήρη τήν ανθρωποσυντήρη έφειροσή του. ‘Απλόστοτα κατέφυγε στα μακαρίκια.

Και τήν ημέρα εκείνη οι ψαράδες του Σηκουάνα έβλεπαν, τρέποντας τά μάτια τους, να βράζουν τ’ άγκιστρία τους άπό τήν ποταμιά... σαρδέλλες τού κοιτιού, σκουμπριά και γέγγες πασές!...

Οι ιχθυολόγοι της προκυμίας της Μεσοζέρι συζητούν άκόμη για τήν άπώφανη αύτ’ φαινόμενα χωρίς να μπορούν να βρουν τήν έξηγήσή του...

‘Αλφόνς Αλλάι

ήξε άπατηθεί ούτε για τήν τύχη του γιού της, ούτε για τήν τύχη του μικρού έγγονού της. ‘Όλη τήν τήν νύχτα, δε φάνηκε ούτε ο Φρανσουά, ούτε ο γιός του.

Και τήν άλλη μέρα, που ή τρικυμία ήφηνε κι’ ή θάλασσα γαλινότανε, ήσανε σάν κάβου, τά δυο πνιγkμένα φριχτά παρμωφομένα άπό τά χτυπήματα πάνω στους βράχους... Πειδ πέρα, βρήκανε και μερικιά συντρίμια της ψαρό-βάρκας...

Διασκευή Γ. Σταθ.

Κά φωνε ψάρα σ’ άγκιστρία των ψαράδων

Κι’ άν άποτύχανα κι’ αυτά;

— Θά δοκιμάζω τήν σκόνη του Τζέιμς, του Ντόβερ...

— ‘Αν και πάλι όμως δεν κατάφερνες τίποτα...

(‘Ο έξεταζόμενος άρχισε πλέον να... ιδρώνει)

— ‘Αν δεν κατάφερα τίποτα... Θά μεταχειριζόμουν τήν άκαταλ, τόν βόρακα, έπειτα τήν περσινά σιμάλα, τήν σασφρά...

— ‘Αν όμως όλα αυτά δεν έπ’ άπομνησιν;

(‘Ο φοιτητής καθόρθως:)

— ‘Τότε πλέον κύριε καθήκοντά θα τού έστειλα σε σάς για να τού βγάλετε τήν πίστη!...

— ‘Ενα... έλάττωμα

— Πώς; παντρεύεσαι;

— Μάλιστα φίλε μου. ‘Η άρραβωνιαστική μου εινε άρρωστη, μορφομένη και πολύ καλό κορίτσι. ‘Ενα μόνο έλάττωμα έχει... δεν ξέρει πλάνο...

— Και τήν έλάττωμα αυτό;

— Φυσικά... δεν ξέρει... κι’ όμως παίζει!

ΧΙΛΙΑ ΔΥΟ

ΠΟΙΚΙΛΑ, ΠΕΡΙΕΡΓΑ ΚΑΙ ΑΣΤΕΙΑ

Οι άρχαίοι Έλληνες και τά σκυλιά

‘Από όλα τά κατοικίδια ζώα, μόνον τή σκυλί άπαντίζεται στην ‘Ελλάδα κατά τούς άρχαιοτέτους χρόνους. ‘Ο ‘Ομηρος τή περιγράφει ως τόν πιστότερο σύντροφο και φύλακα του σπιτιού, προσφέρει μάλιστα άκούη, πως σπώνδανε τούς κυρίους του σόν περίπατο, σίς έκστρατείες, και στήν άγορά...

Τό έλληνικό σκυλί μπόρεσε να ξεστράτευσε έναντίον της Τροίας είχε μαζί του πολλά σκυλιά! ‘Ιδίτερα γνωστοί εινε οι σκύλοι του Παιρόκλου και του ‘Οδυσσεώς.

‘Όσο πλινιδίζουμε στην έποχή μας, τόσο περισσότερο βρίσκουμε να γίνεται λόγος για τά σκυλιά. ‘Εκτός άπ’ τά λαγωνικά άρχισαν να γίνονται περιζήτητα άπ’ τής κοινής γνώμης της έποχής κυρίως, και μικρά σκυλάκια ‘Μελιτταία κυνάρια’ άνομαζόμενα, που καθήγοντο είτε εκ της Σικελίας είτε εκ της ‘Ιλλυρικίας Μελίτης.

‘Η ιστορία άναφέρει κάποιον ‘Αθηναίο Πλοίαρχο, που σπώνδανε δημοσία τήν έκφορά των σκυλίων του που είχανε φοβήσει και προσκάλεσε μάλιστα σ’ ατήν κι’ όλους τούς φίλους του κατά τήν κηδεία. ‘Ο ίδιος άνήγειρε σίους τάφους των σκυλίων του και έπιτάφει στήλες με τά σχετικά έπιτάφια.

‘Υπάρχον στην άρχαιοτητα σκυλιά, σπανίας ράσεως που στήριζαν δόλοκληρες περιουσίες. ‘Απ’ τά πειδ άκριβά σκυλιά είχαν κι’ ο περιφημος σκύλος του ‘Αλκιβιάδου. Τόν άγόρασε έβδομήντα ‘μνάς! ‘Είταν, ά, φαίνεται, θανυμίστος και άπό άπόψεως μεγέθους και άπό άπόψεως ράσεως. Τού σκύλου ατίου, ως γνωστόν, ο ‘Αλκιβιάδης έκοψε τήν ουρά για να προκαλέσει τήν κατάπληξη των ‘Αθηναίων.

‘Εκεί όμως που έθωροούντο άπαραίτητοι τά σκυλιά, είχαν σό κυνήγι. ‘Ιδιαίτερα έκτιουσάν τή είδος των ‘άλωπεκιδών κυνών’. Τά άνομαζαν έτσι γιατί νόμιζαν πως είχαν προσέλθει άπό ένωση άλεπούδων με σκύλους. Φαίνεται μάλιστα πως και ή δική μας άνομασία ‘λαγωνικά’ άπ’ αττούς τούς ‘άλωπεκιδας κύνας προέρχεται.

Στη Σπάρτη έστρεφαν μεγάλην άγάπη στά σκυλιά κι’ έφροντίζαν να διατηρούν τήν ράτσα εκείνων πουχαν δείξει άνδρεία σε διάφορες περιστάσεις, ένώνοντας τα μεταξύ τους. Παράγμνι δε τά σκυλιά των Σπαρτιατών, τά θεωρούσαν οι άρχαίοι ‘Ελληνες ως μοναδικά για τήν ανδρεία τους.

‘Ενα άνέκδοτο ιατρικό

Σ’ έναν φοιτητή που έδινε έξετάσεις, ο καθηγητής άπέτεινε τήν έρώτησή:

— Τι θα έκανες για να ιδρώσει ο άσθενής;

— Θά έκανα χροήση των διεγερτικών φαρμάκων και άρωματικών, τού καφέ, του τσιγανού...

— Κι’ άν δεν έφεραν άποτέλεσμα;

— Θά μεταχειριζόμουν τά αϊθέρια έλαια, τόν αϊθέρα, τή σπύρο...

— Κι’ άν άποτύχανα κι’ αυτά;

— Θά δοκιμάζω τήν σκόνη του Τζέιμς, του Ντόβερ...

— ‘Αν και πάλι όμως δεν κατάφερνες τίποτα...

(‘Ο έξεταζόμενος άρχισε πλέον να... ιδρώνει)

— ‘Αν δεν κατάφερα τίποτα... Θά μεταχειριζόμουν τήν άκαταλ, τόν βόρακα, έπειτα τήν περσινά σιμάλα, τήν σασφρά...

— ‘Αν όμως όλα αυτά δεν έπ’ άπομνησιν;

(‘Ο φοιτητής καθόρθως:)

— ‘Τότε πλέον κύριε καθήκοντά θα τού έστειλα σε σάς για να τού βγάλετε τήν πίστη!...

— ‘Ενα... έλάττωμα

— Πώς; παντρεύεσαι;

— Μάλιστα φίλε μου. ‘Η άρραβωνιαστική μου εινε άρρωστη, μορφομένη και πολύ καλό κορίτσι. ‘Ενα μόνο έλάττωμα έχει... δεν ξέρει πλάνο...

— Και τήν έλάττωμα αυτό;

— Φυσικά... δεν ξέρει... κι’ όμως παίζει!

Διασκευή Γ. Σταθ.

Λυπόταν τούς ψαράδες τού Σηκουάνα

Κι’ άν άποτύχανα κι’ αυτά;

— Θά δοκιμάζω τήν σκόνη του Τζέιμς, του Ντόβερ...

— ‘Αν και πάλι όμως δεν κατάφερνες τίποτα...

(‘Ο έξεταζόμενος άρχισε πλέον να... ιδρώνει)

— ‘Αν δεν κατάφερα τίποτα... Θά μεταχειριζόμουν τήν άκαταλ, τόν βόρακα, έπειτα τήν περσινά σιμάλα, τήν σασφρά...

— ‘Αν όμως όλα αυτά δεν έπ’ άπομνησιν;

(‘Ο φοιτητής καθόρθως:)

— ‘Τότε πλέον κύριε καθήκοντά θα τού έστειλα σε σάς για να τού βγάλετε τήν πίστη!...

— ‘Ενα... έλάττωμα

— Πώς; παντρεύεσαι;

— Μάλιστα φίλε μου. ‘Η άρραβωνιαστική μου εινε άρρωστη, μορφομένη και πολύ καλό κορίτσι. ‘Ενα μόνο έλάττωμα έχει... δεν ξέρει πλάνο...

— Και τήν έλάττωμα αυτό;

— Φυσικά... δεν ξέρει... κι’ όμως παίζει!

ΤΑ ΤΡΟΜΕΡΟΤΕΡΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΟΝΙΑ

Η ΧΟΛΕΡΑ ΤΟΥ 1854

ΟΙ ΕΦΤΑ ΠΛΗΓΕΣ ΤΗΣ 'Ελλάδος. Κατοχή, ληστείες, πείνα κλπ. 'Ο συμμαχικός στρατός της Κριμαίας και η Χολέρα. 'Η αυταπάραση του 'Οθωμανού. 'Οπου δύο ασυνήθιστοι φιλονεικούν περί της αρχής! 'Η άμαξια του θανάτου. 'Εξόδοι των 'Αθηναίων. 'Σκηναί φρίκης. 'Το δρεπάνι θέρει. 'ΕΙ λάκκοι με τόν άσβεστη. 'Η μάνα και τα δύο παιδιά. 'Ο θλιβερός άπολογισμός της επιδημίας.

Φοβερό ήταν το έτος 1854 για την 'Ελλάδα. 'Η όρη του Θεού είχε πέσει στην πατρίδα μας. 'Αφορία της γης, καταστροφές από σεισμούς, έθνικες έλπίδες ξεριζωμένες και η ληστεία έβραζε από τη μια ως την άλλη άκρη. Κι' άπάνω σ' όλα η ξενική κατοχή πατούσε θρησκευτικά κατάλοιπα τη χώρα, χωρίς ούτε καν να πνίξη τη μαύρη διχόνοια! Και όμως η όρη του Κυρίου δεν είχε εξαγληπεί. Πίσω ήταν άκομη το πειό φαρμακερό ποτήρι: 'Η Χολέρα!

Πώς ήρθε στον τόπο μας η θεοκατάρατη άρρώστια; Πολλά λένε οι χρονολόγοι της εποχής σχετικώς. 'Αλλά περισσότερο έπιστεύτηκε πως μπήκε κρυφά επιβάτης και κρύφθηκε κάπου βαθειά στ' άμπαρι ενός μεγάλου καραβιού που έρχότανε οκόν Πειραιά φορτωμένο οκράτο για την Κριμαία. Άνδρες έβρεξε τη χολέρα στην 'Ελλάδα. Και στις 7 'Ιουλίου φοβερό τυμπανοκρουσία άναστέτανε τους διαβάτες κι' ένας τελάλης εδιάβαζε στα πεζοδρόμια:

Αριθμός 79

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

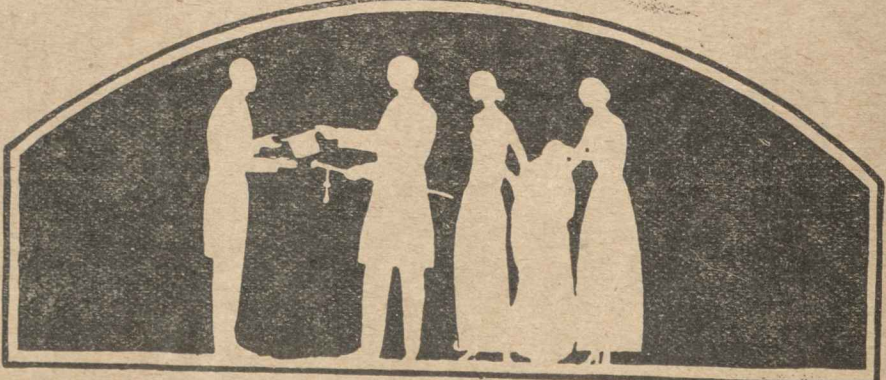
Τό 'Υπουργείον των 'Εσωτερικών προς τους Νομάρχας του Κράτους.

«Σταύρομαι με λύπη μας να σας κοινοποιήσωμεν, Κύριε Νομάρχα, ότι εις τον Πειραιά από προχθές εφάνησαν τινι περιστατικά εμφαινόντα χολέρα. 'Η Κυβέρνησις έλαβε τα συντόμευτα μέτρα κ.λπ. κ.λπ.»

Από τα «τινι» που ορίστηκαν ήταν καμιά τριανταριά θάνατοι την ημέρα στα νοσοκομεία και στην πόλη. Τα «συντόμευτα μέτρα» ήταν ότι δεν είχαν την άδεια να έλθουν από το Πειραιά οικογένειες να κατοικήσουν στας 'Αθήνας, μπορούσαν όμως οι άνθρωποι να συγκοινωνούν ελεύθεροι για τις δουλειές τους, στις δύο πόλεις, φτάνει μόνον όταν ανέβαιναν από τον Πειραιά, να τους κοιτάζε στα μάτια ένας γιατρός που στεκόταν εκεί που τότε είνε το Γκάζι! 'Αλλά άπ' ατέτη την ένόχληση είχαν άπαλλαχθεί όλοι οι του ξένου στρατού της κατοχής. Γι' αυτός θα ήταν αθάνατα ένα τέτοιο μέτρο. 'Αλλά και έλληνικές οικογένειες ερχόνταν ελεύθερα στας 'Αθήνας, διαν είχαν μαζί τους κανένα στρατιώτη ξένο...

Στο μεταξύ η χολέρα έκανε θραύση στον Πειραιά. Κι' άφου τόν έρμυαζε, λούφαζε, έκει και μόλις στο τέλος Σεπτεμβρίου άρχισε να όρνιζέτη στην πρωτεύουσα. 'Ενα όμμα στις 29 Σεπ. στην όδον Λιοκράτους, άλλο στις 12 'Οκτωβ. στην όδον Νίκης και 3 ή 4 στο Γερνί στις 16 'Οκτωβρίου. 'Ετσι πρώτα-πρώτα χτυπούσε άνδρια, οκόρπια, λές και δοκίμαζε τη δύναμή της. Στις 21 'Οκτωβρίου έξοπασε άχόρταγν. Παράλυνε τότε τις ψυχές ό κρύος φόβος κι' όσοι μπορούσαν, εζήτησαν σωτηρία στη φυγή. 'Εξόδοι των 'Αθηναίων! 'Η 'Ιερά 'Οδός, η 'Οδός Πατριών, της Κηφισιάς, του Μαραθώνος, κάθε όρμος που έφεγγε σ' ένα χωριό της 'Αττικής ήταν γεμάτος από κάρα, άμάξια, φορτηγά ζώα, πεζούς, παντού μια άτέλειωτη άλυσίδα που εόσκιανε σφονδυήλια τόν κορνιαχτό. Κλάμα και θρήνος παντού! τα πρόματα ριγμένα άνω-κάτω, με την τραλή βία του φόβου, σάν σέ πυρκαγιά, μέσα στ' άμάξια. Πολλοί δυστυχισμένοι που δεν είχαν τις 300 ή 400 δραχμές που είχε φτάσει το άγώγι ενός άμαξιού έως τα περίχωρα, φεύγανε φορτωμένοι με λίγα ρούχα σόν δυο κι' ένα καλάτι με ψωμί στο χέρι. Μανάδες σέρνανε μαζί τους τα παιδιά τους, στην έρημιά. 'Ακολουθούσαν και κάτι άραχτισμένοι γέροι και γρηές, ξεκληιδωμένες πλάρες, που δεν είχαν μεγάλες έλπίδες ότι θα τραβήξουν μακριά. 'Αλλά η ζωή είνε τόσο γλυκειά...

Τριάντα χιλιάδες ψυχές είχαν τότε οι 'Αθηναί. Δεν έμειναν μέσα στην πόλη περισσότερες από 8 χιλιάδες. 'Η δημόσιες άρχες τα είχαν χαμένα μέσα στας 'Αθήνας. 'Ολα τα γραφεία έρμυαν, όταν έφούντωσε το κακό. 'Απορητοί έφυναν και όσοι μείνανε δεν εβρίσκαν υπάλληλο να έργασθουν. Δέ μπορούσε να τους κρατήση ούτε το παράδειγμα του άλπομονήτου Βασιλέως 'Οθωμανού, που σιός στη θέση του έβρονθούσε, παρηγορούσε, έλεούσε και που έβγυιλε κάποτε τόν ίδιο του μαυόδα για να σκεπάσουν

ένα δυστυχισμένο που ψυχομαχούσε σόν όρμος. Κι' άπάνω σ' όλα τα κακά (ποιος να τό πιστέψη!) έβρασιλευε από τότε πολυκέφαλο θερίο, τό ρουσοφένι. 'Σε τέτοιες φοβερές μέρες — γράφει ο Λυκούδης — όο διενδυνάται της 'Αστυνομίας, διαριζόμενοι από την ίδια Κυβέρνηση ήλθαν σόν χέμα μέσα σόν γραφείο ποιος να κρατήσει την άρχή. 'Εκείνος που ένίκησε έστειλε σόν φολακί τόν άλλο!.. 'Υπάρξαν, εν' αλήθεια, ίατροι ήρωες, γεμάτοι άφοσίωσι, όόρος, όφλοκίση, 'Ενας άπ' αβόντες, βοηθώντας τους δυστυχισμένους, χωρίς μισό, χωρίς άμυβή! ο Σταυρίδης, έχασε και τη ζωή του την πολέμη. Τό ίατροσυνόδριο άνοιξε έφανα για να τους έγειρον μνημείο. Μνημείο όμως δεν άνηγέρθη. 'Εχει τόσο άδύνατο μνημειόκο ή 'Εθνωμοσύνη!..

'Υπάρξαν όμως άλλοι γιατροί που έδειξαν αιοχή διαγνώη. 'Εβρίξαν διαρκώς, τους διαριζόμενους από τό Κράτος γιατρούς, και τό άλλοπαράγωμα αυτό άποτελεί μια από τις πειό μαύρες σελίδες της 'Ελληνικής έπιστήμης. 'Ο όπουσός των 'Εσωτερικών, για να δώση τόπο στην όρη, άφου έσυμμελέτη και τόν πρέσβον της 'Αγγλίας κοντά σόνος 8 πρώτους δημιακούς γιατρούς διορίζει άλλους 8 'Αλλά οι πρώτοι δεν άχονται τους νέους, δεν έννοούν να συνεργασθουν μαζί τους. Οι φαρμακοποιοί δείχνονται χειρότεροι. Δεν έκτελούν παρα τις συνταγές των ίδιων των γιατρών! Μια δυστυχισμένη μάνα που είχε χόμοι τρία παιδιά έγύριζε, δάμμερα με τό χαράκι στο χέρι, χωρίς κανείς να έκτελει τη συνταγή της! Οι πλούσιοι είχαν πολλούς γιατρούς, οι φτωχοί κανένα. Οικογένειες έξεκλήριξαν, χωρίς να ίδουν κανένα γιατρό... 'Αλλά και οι έστω κούσώφωλοι; Κι' άν σόνος έκαστο έζόσαν 5 ή 6 τόστα ήταν δώλες τυχαίο και κανένα φάρμακο δέ μπορούσε να φανή γενικός όφέλιμο...

Τό δρεπάνι της Χολέρας άρχισε να δουλεύη άλύπτα από τις 7 Νοεμβρίου. Στις 10 τόν μινός και τις άκόλουθες πέντε μέρες δεν ήταν πειό επιδημία αυτή. Είταν εξαολοθρευός. 'Ολόκληρες γεονιές σόν ψυχομάχημα. Στο διάστημα αυτό έπάνω από 1500 πτώματα πετάχτηκαν σόν άσβεστη! 'Ενας γιατρός της εποχής γράφει: «Τό 'Α' τμήμα της πόλεως έγινε ένας μεγάλος τάφος, και άπτον λόγον τό 'Α' και τό Γ'. Πτώματα εις τός άδους πτώματα εις έκαστη όίαν. Πλησίον της νεκράς μητρος ψυχορραγία ή κοπή. Πολλοί άκόλουθοι άπ' όσους έκτελούνται, 'Ες έκί τό πάλιν οι προσβαλλόμενοι εισήκονται άπ' ός εις τό τέλεινατον πυρετώδες και άσφυκτικόν σταθόν, λίγον εις τόν άνατον, μετά 7—10 ώρας... Οι ίατροι σπληνιθόντες τα πτώματα κίπτονται, ή πος παταγέτησιν τους άπείσι παρηγεμένους έπιστάτας... Ποιοι ήρφησαν εις τόν τάφον πριν ψυχορραγήσων!..»

Ο μακαρίτης Λυκούδης περιγράφει με τό πειό μαύρο χόμα τις άπαίσιες έκείνες μέρες. «Όσο φτηνός ήταν ο θάνατος, τόσο άκριβή ήταν ή ταφή. Στο νεκροταφείο κάθε σιγήν καγγάδες για τους μοναχούς τάφους. Γι' άλλους έτοιμάζονταν λάκκοι κι' άλλοι πρόφταναν και τους έγέμιζαν. Πολλές φορές πάλι, μάστιγα τό βράδι, ένώ έφτανε τό φορτωμένο άμάξι δεν εβρίσκε λάκκο. Αυτό όμως δεν πολυακότιζε τους νεκροφόρους. 'Εβγάζαν τό άσπαδάδζυλο, άνέστρεφαν τό κάδρο, και την άγνή οι νεκροθάφτες άς έκαναν καλά με τό σωριασμένα πτώματα. Τό φριχτότερο όμως ήταν ή μεταφορά των νεκρών από τό σπία. Τότε έφούντωνε ή πιδ άρχια αίσχρηκέρδεια. Λεπτά πολλά και προληπτικά και άπώς στέκονταν πολλές φορές σ' φτωχευναίκες στις πόρτες παρακαλώντας τό κάδρο που κερνι να πάρον τα σκουπίδια τους, έτσι έγίνονταν τότε για τους νεκρούς. Μια κακομοιριασμένη ξένη οικογένεια κατοικούσε σ' ένα ισόγειο. 'Ο άντρας από τό 'Εσσην της Γερμανίας, άπομεινός των φιλελλήνων τού Πέτο. 'Η γυναίκα 'Ελληνίδα. Τα δύο τους παιδά ήταν ένα κορίτσι δέκα χρόνων, κι' ένα άγόρι όχτώ. 'Ο άντρας έκόιτονταν δύο μέρες. Για τη μαύρη τους μοίρα δεν είχε σπότην την άγωνία. Κι' ένώ τόν ετοιμοθάνατο οι οπαροί της άρρώστειας, παρακαλούσε τη γυναίκα του κλαίοντας, να φέρη με τό παιδά τους, να γλυτώση σόν έξοχή. Και κερνι έγέμωσαν, τού λέει, το παιδά, τό πηρε ο καλός μας ο γείτονας ο μαργακός μαζί με τό δικό του σόν Μενιδιό. 'Αγιο φέμμα τό παιδά θανάσιμα χτυπήσαν άγκομαχούσαν δίπλα τό ένα με τό άλλο, σόν έκαλη άκρη τού σπιατού. 'Αλ-

λά γιατί να τού φαρμακώση τις δυστυχίες όρες του;... Τά παιδά, πειό τυχερά, λυγρώθηκαν από τό βάσανο της ζωής γρηγορώτερα. Κι' ο έτοιμοθάνατος πατέρας όλο ρωτούσε τι γίνεται και χαμογελούσε μέσα στην άγωνία του, με την ιδέα ότι έβω στίς όμορφες προσινάδες που τρέχουν τώρα τα παιδάκια του δέ φοβούνται την άρρώστια.

Περνούσε τ' άμάξι. 'Η μάνα για να βγάλη τα νεκρά παιδά της έπρεπε να περδση από την κάμαρα τού πατέρα τους. 'Η Παπαγιά τού είχε στείλει άνοισθοπία τη σιγήν έκείνη, κι' ή όμορφη ή μάνα, κρατώντας σόν άγκαλιά τα νεκρά βλαστάρια της, έπάρσσε πατώντας σόν γάχια σάν κλέφτρα που γύνωναν τό σπία από έτι είχε πολύτιμο. Και οι νεκροφόροι, βλέποντας την, της ειπαν:

— 'Α! όσο είναι, κυρά; Είκοσι δραχμές θέλουμε!
— Σιγά μιλάτε, για την άγλην τού Θεού, να μην άκούση ο δυστυχισμένος ο πατέρας τους!.. Άντηθήτε με... Άνδ ρεγκίνες ποτάχα έγω... Πάρετε τα παιδάκια μου...

Και οι άσπλαγχοι νεκροφόροι, «οι μόρτες» της φάναξαν: «Δεν τα βαλομένους καλλέικτε, κυρά;». Μά έκείνη τη σιγήν, ο ένας άπ' αβόντες ειπε τό χροστό σκυλαραχία της, ποσών έξαρν φορτωμένα δέ θυμήθηκε να τα βγάλη και της ειπε: «Δός μας κι' αυτά που έχεις στ' αβιά σου και συμβιβασίμασε».

Έκυνε τότε ή δυστυχ μάνα χαμπλά, και σιγά-σιγά, με προσοχή, άπδόσε σόν χόμα τα παιδά της. 'Εβγαλε τα σκουλαχτία της και τούς τα έδωσε.

— Και τό δαχτυλίδι, Κυρά!
— 'Α! την όραβάνα μου! Πάρε την κι' ατέτη, δεν μου χρεώνεται παιδά.

— Φέρε τάρα.
Τά σήκωσε. Τόφριζε σόν άγκαλιά της, χωρίς δάκρυα σόν μάτι, χωρίς να προσέχη λέξη. 'Εκόλλησε μονάχα βαθείδ τα χείλη της σόν στόμα, όχι για να τους προσέχη ζωή, άλλλ για να προσέχη άπ' αυτά τό θάνατο... Τότε, άφανα, έβγαλε μια σπαρτακή φωνή, τόσο σπαρτακή που κι' αβίσι οι νεκροφόροι άναγίστησαν. 'Οχι δεν έγγελόσινε. Τα δύο παιδά μ' έναν λαγνικό άναστεναμένο εφρίθτηκαν σόν άγκαλιά της!.. Ζόσαν! Ζωντανά λοιπόν έστειλε τα παιδάκια της σόν άσβεστη; Κι' έκείνη έτρανιζόνταν και την εσφιγγαν περιούστερο, σάν να ήθελαν να πνίξουν τη μάνα που διάχνηε τό παιδά της... Τότε κατέβηκαν από τό άμάξι οι νεκροφόροι. Τά τρέβησαν από τη μπροχή άγκαλιά κι' ένας άπ' αβόντες με πονόψυχο σόν δέ μπορούσε κανείς να περιμένη άπ' αβόντες, της ειπε: «— Σάπα δυστυχισμένη γυναίκα. Τα παιδά σου εινε πεθαμένα για καλά. Μόνο την έχει λαγνικό άναστεναμένο εφρίθτηκαν σόν άγκαλιά της όρες πολλά καθε μέρα».

Την άλλη μέρα, όταν τό ίδιο άμάξι εόσκιανε τό άνδρόγυννο με τόν έφανο της γεγονιάς, ο ένας άπ' αβόντες έκανε σόν τη σωστή παρατήρησι: «— Άν δεν της πέρανε χτές τό σκολίδιο ίσως μ' αυτά θάθελαν να μάς πληρώσουν σήμερα οι γείτονες».

Τίτοι έπεισόδια φρίκης θα μπορούσαμε να διηγησώμε πολλά, σελίδες δάκλωνες. Γιατί τό κάθε 'Αθηναϊκό σπία γράφτηκε και μια ή περισσότερες τραγωδίες... 'Υπολογίζονται σέ 5000 οι νεκροί τό τρομερό 1854. Άνδ μίνες κρύπτες ή 'Επιδημία και ορθόσκη στ' άγύρια, άφου θέρισε τό δυστυχισμένο λαό των δύο πόλεων και βούτιζε σόν μάτσα έκείνους που γάττωσαν.

ΟΔΟΥΜΑΣ ΚΑΙ ΟΙ ΗΘΟΠΕΙΟΙ

Όταν ο Δουμάς πήγε να έγκατασταθί σόν ιστορικό πλέον σήμερο σπία τόν της Πλατείας 'Ευλώ, άποφάσισε να γιορτάση έπίσημα τη γέννηση. Προσκάλεσε λοιπόν σέ δείπνο, τις κυριότερες ήθοσώδες τού Παρισιού.

Επειδή όμως ή τραπέζια δεν είχε έντελώς έτοιμοσσει, έκτισαν από την 'εταγία των 'Ινδιών να τόν δανείση βορύνια σάλια μια να χρησιμοποιήσουν ως διπλές κουρετινές σόν πορταπόρτα.

Μετά τό δείπνο, μια από τις προσκαλεσμένες ξεκρέμασε ένα άπ' τα σάλια αυτά.

— Εξέρε, ειπε, φίλε μου Δουμά, θά μου δανείσεις μια άπ' τις κουρετινές σου. Κάι τό πήρε μαζί της.

Τό παρόδινγμά της άκολουθήσαν όλεις οι άλλες... και ή μικρή αυτή ιστορία κόσισε σόν Δουμά 28.000 φράγκα!

ΣΙΛΟΥΕΤΤΕΣ ΑΠΟ ΤΑ ΣΑΛΟΝΙΑ

Λ. Δ.

Μία όμορσιόατη 'Αθηναία της όποιας τό πέρασμα από τό άθηναϊκό σαλόνια ήτο λαμπερό και γοηωγό σάν διάτατον άσθιο. 'Όταν πρό δύο έτών ήλθε για πρώτη φορά στας 'Αθήνας από τό Λονδίνον όπου ήτο έσωτερική σ' ένα περιφημο εκπαιδευτήριον, είχε υποκινήσει πολύ θαυμασμό σόν κοσμικό πέρασμά της — όχι μόνον για την έμορφή της, αλλά και διά την έξιοστικήν μόρφωσιν της και τό δαιμόνιον μουσικό ταλέντο της. 'Η σιλουέτα της φαιδρία εύλύγιστη, τό ντύσιμό της άπλούστατον, διεκρίνετο για την παιδιστική χάριν και άφέλειαν. 'Εν τούτοις ή έλκεκτη 'Αθηναία άδύνατον να συνειδίση εις την έδω άνέκφραστη ζωή — όπως τσόν εύφώς καθώριζαν — και να ύποβληθί εις την ρουτίνα των δεξιώσεων και μετέβη με τους γονείς της σόν Παρία όπου και έγκατεστάθη οικογενειακώς, άκολουθούσα άνώτερα μαθήματα τραγουδιού. 'Η Μονταίν

ΚΟΣΜΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

Την παρελθούσαν Πέμπτην νεύμα εις τό Σέσιλ προς τιμήν τού Πρίγκηπος της 'Ισπανίας. Τό όθεμα ήτο έξιοστικόν. 'Ολη ή βράντα κατελλημμένη από άνθοςόλιστα τραπέζια μεταξύ των όποιων κυριόρχη τό τραπέζι των έπισήμων, διακοσμημένον με σπανίαν καλλισθησίαν.

— 'Όλοι αι παρευρισκόμενα κυρία και διδες έφερον τουαλέτες βαδινές αθήριες χορού.

— Μετεξύ των παρευρισκόμενων έξαισία εμφάνισις της διδως Νατάσσας Βελλίκης, τουαλέτα ροζ τούλινη σέ φόντο λαμ ροζ, κεντημένη έλα λουλούδια φεγγυόβλα από σφόνες σέ χρώματα ντεγκραντέ ροζ, δις 'Ησσία θανυσία τουαλέτα λευκήν, κ. Θεοχάρη τουαλέτα ροζήτη κρημνοτάτη, κ. 'Αδαμίδη, δις Κριετή κρέπ-ρομαίν κίτρινο με δαντέλλες μπέξ, κ. Παγκάλου θανυσία τουαλέτα.

— Την παρελθούσαν Κυριακήν δεξίσις μαστίχα παρό τώ κ. και τή κ. 'Αλ. Μελένοβιτς. Εις τό ετήσιον και ίδιόρουθμον Χόλλ φιλοξενείται ή χορεύουσα νεολαία. Στην βράντα γίνεται άνώνισμα συνουσίας μεταξύ έξιοστών κυριών και κυριών, πρωτοστατούν, Δ. Βασιλείδη και μία γονευστική κυρία γωνστή σόν τό ψευδώνυμον «Ασθή Μαίση». 'Από δέ τό ισχυρόν φύλλον οί κ. κ. Δημαρδς και Γουλιμής.

— Μεταξύ των παρευρεθέντων διεκρίναν κ. Π. Μακρή με την μαρκησιακήν δσημόρουν κόμην της, τουαλέτα βιολε ντέ πόνι, κ. Μακρυγιάννη έσοτέτ μαύρη, κ. Παλαιολόγου τουαλέτα λευκή, κ. 'Αντωνιάδη έσοτέτ κρεβίς, δις Στάικου κρέπ-ντέ-νι-φραϊτ, δις Π. Μακρή μύβ, κ. Κ. Γουλιμή λευκήν έμπριμέ μαύρη.

— 'Η οικοδόσποινα έφασεν λίαν καλαίσθητον τουαλέτα μύβ, με λουλούδια μύβ ροζ και ήτο λίαν συμπαθής και περιποιητική προς όλους.

— Κατά Κυριακήν ετήσιος κοσμική συγκέντρωσις εις τό Καστό την όσον τού νυμματος. Την παρελθούσαν Κυριακήν έγκυμάτιαν έκει άρχετο Γάλλοι έξιοστικοί και πολλοί παρεσβιμένοις έξοις.

— 'Ολίγιστοι είνε οι θαρραλέοι που δέχονται παρ' όλον τό ψήγος να γεμιατίσουν στήν βράντα. 'Επομένως ή σάλλα είνε έσ άπαρτία. Διεκρίνον κ. και κ. Π. Καροπάνος, κ. και κ. Χατζηλαζάρου κομψότατον σύνολον μπέξ μαντό δμοιόμορμον γαργαλιάνο με έλληνικές γούνες όρόσσις, κ. Μεσσινέζη, κ. και κ. Ν. Ν. Νικολαΐδη, κ. και κ. Γ. Μακρά, κ. και διδα Μάμητη, διδα Α. Καλλέογη, κ. και κ. Ντεομπαϊ πολύ κομψή τουαλέτα μπροντά και μαντό γκρι με γούνες όμοιόμορμες.

— Την παρελθούσαν Πέμπτην δεξίσις — μπριτ παρ τώ κ. και τή κ. Π. Σκανοβή, ή οικοδόσποινα έφασεν τουαλέταν παριζιάνικη μουαρίν σέ άπόχρωσιν σαρτρέ.

— Μία ταράτσα με διάκοσμο νεοτεχνικών, παραβάν λαπωνέζικον, πολυθρόνες με μεταξωτά χουσά και πρόσινα καλύμματα, λουλούδια παντού, άποτελούν σύνολον φαντασμαγορικόν. 'Εμφυλον κομψοτέχνημα ή δις Σκανοβή με τουαλέτα χαριτωμένη έμπριμέ πρόσινη και μπέξ.

— Παρευρεθόνταν κ. και κ. Ν. Νικολαΐδη, κ. και δις Φορέστη, κ. και δις Παπαδοπούλου, κ. και κ. Πετριδη, κ. και δις Χαρισιάδη, κ. και κ. Μομφερράτου, κ. 'Αντωνοπούλου κλπ.

'Η Μονταίν

Ο ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

Η ΜΑΓΕΙΡΙΣΣΑ

ΤΟΥ ΧΑΝΡΟΣ

Ο κ. ΛΑΦΙΔΗΣ, (χοντρός πενηντάρης εξετάζει τη νεοφερμένη μαγειρίσα). — "Α, είσ' εσύ που μου στέλνει ο μεσίτης; Καθώς μου γράφουν μπορεί κανείς να έχει εμπιστοσύνη σε σένα. Άλλά από συστάσεις ε; Ξέρουμε πόσο αξίζουν στην οκιά! Μου γράφουν ακόμη ότι ξέρεις πολύ καλή κουζίνα. Άλλά μήπως έτσι δεν μας βαιώνουν για όλες! (Κυτάζοντας τα χαρτιά της.) Δεν βλέπω εδώ παρά ένα πιστοποιητικό μονάχα, του σπιτιού που ήσουν ως τώρα κι' όπου εργάστηκες τρία χρόνια' γιατί έφυγες από κει;

Η ΜΑΓΕΙΡΙΣΣΑ. — Ο γιός της κυρίας παντρεύτηκε και το νέο ανδρόγυνο ήλθε κι' εκάθισε στο ίδιο σπίτι. Η δουλειά γινόταν έτσι κάπως βραδεία για μένα. (Ολιβέρτα) Δεν είμαι πιά νέα... Ο κ. ΛΑΦΙΔΗΣ. — Και πίν' απ' αυτό το σπίτι, που εργάστηκες;

Η ΜΑΓΕΙΡΙΣΣΑ. — Πουθενά' ήμουν σπίτι μου. Άλλά ο άντρας μου πέθανε και δεν μ' άφησε πολλά πράγματα για να ζήσω. Έκείτα να εργασθώ στο σπίτι. Άλλά, ξέρετε, το ράφισό δεν καλοπληρώνεται. Γι' αυτό, έμεινα υπηρέτρια...

Ο κ. ΛΑΦΙΔΗΣ, (μαλακότερος). — Δεν είχες λοιπόν κανένα που να μπορούσε να σε βοηθήσει; Κανένα παιδί;

Η ΜΑΓΕΙΡΙΣΣΑ, (ζωηρά, με το φοβισμένο ύφος των ανθρώπων που έχουν κάτι άγιο στην ψυχή τους). — Όχι, όχι, κύριε, δεν έχω παιδί! Δεν έχω πιά παιδί!...

Ο κ. ΛΑΦΙΔΗΣ, (δ' όποιος άποφύγει τις θλιβερές ιστορίες). — Τέλος πάντων, αυτό δεν μ' ενδιαφέρει! Μ' άρέσει και σε κρατώ. Όσο για το μισθό, σου δίνω όσα ζητήσεις (με διαθεση). Η καρμιάρα θα σου δείξει το δωμάτιό σου' ύστερα θα κατέβης στην κουζίνα και θα μάς ετοιμάσεις για τις όκτες άκριβώς ένα μικρό περιποιημένο δείπνο! Ό,τι σ' άρέσει σε δένα: θέλω να ιδώ το γούστο σου! Μην ξεχνάς μονάχα πως είμαστε λιγάκι λιχουδηδες.

Η ΜΑΓΕΙΡΙΣΣΑ, (μ' έκπληξη). — Συγγνώμην, ώστε ο κύριος δεν είν' μόνος;

Ο κ. ΛΑΦΙΔΗΣ. — Όχι δεν είμαι μόνος. Υπάρχει και κυρία. (Υστερα από έναν μικρό διαγυισμό). Ναι, ναι... Είμαι παντρεμένος!... Έπειτα έννοια σου, δεν θάχης ποτέ να κάνης με την κυρία. Δεν της άρεσει ν' άσολήσει με το νοικοκυριό. Πήγαινε τώρα!...

Η μαγειρίσα κάνει μίαν υπόκληση και φεύγει μαζί με την καμάρια.

Στις όκτες παρά πέντε, ή πόρτα του γραφείου του άνοίγει άπτόμα και μιά νέα πολύ σκετοδία, πολύ νέα και πολύ παρφουμαρισμένη μπαίνει βιαστικά. Είναι ή κυρία, ή μάλλον ή Λολόττα.

Ο κ. ΛΑΦΙΔΗΣ, (χαρούμενος). — Καλώς την, τη μπενπέκα μου! Η ΛΟΛΟΤΤΑ, (χωρίς να χαμογελάει για να τον δώσει το φιλί που φανείται να της ζητά). — Έλα! σελιάη!... Έρχομαι χωρίς πεντάρα κι' έχω την καπελού κάτω στο χώλλ μ' ένα λογαριασμό έκτατον εξήντα φράκων στείλε τα!

Ο κ. ΛΑΦΙΔΗΣ, (δεδία ένω έτοιμάζει τα χρήματα). — Μά το πρωί σουδούσα.

Η ΛΟΛΟΤΤΑ. — Αί! και μ' αυτό τί; Μήπως ήθελες μιά όμορφη γυναίκα, σάν κι' έμένα να μένη μαζί σου χωρίς να ξεδεύεις πεντάρα γι' αυτή; Είσαι κουτός, καίμενε!

Ο κ. ΛΑΦΙΔΗΣ. — Εύχαριστώ (Χτυπά το κοιδοθνή και δίνει στην καμάρια τα χρήματα). Πάρε πλήρως την καπελού και βάλε να φάμε. (Η καμάρια φεύγει). Για να σου πώ μικρούλα μου' μπορούσες νομίζω να είσαι πιο ευγενής μαζί μου. Μου φαίνεται πως έχω κάνει άκριβώς θυσίες για σένα και πρόσδε στο τέλος! Θα με κάμης να χάσω την ύπομνη μου!...

Η ΛΟΛΟΤΤΑ, (προκλητικά). — Αί, και ύστερα τί;... Δεν είμαστε δα και παντρεμένοι! Είναι τόσο σκόλο να χωρίσουμε τα τσανάκια μας!

Ο κ. ΛΑΦΙΔΗΣ, (περισσότερο άπορροιστικά). — Ναι! Και τότε θα ίδης άν όλοι οι άνδρες είναι τόσο καλοί και τόσο βολικοί σάν κι' έμένα.

Αυτή στιγμή ή καμάρια έρχεται να είδοποίηση δικό δείπνο εν' έτοιμο και, μαζί με τη φράση που τον κοβεί στη μέση, δίνει τη άποφασιστική της έξαίτια με αυτή. Σαυτίμενος περβ, χωρίς να βγάλη λέξη στην τραπέζια, μαζί με τη Λολόττα, της όποιος τα κατοχυρωμένα χαρκτηριστικά δείχνουν δι' ή μόδα δεν π' αρασε.

Ο κ. ΛΑΦΙΔΗΣ, (ικετευτικά). — Έλα τώρα, σου πέρασε; Ναι, σ' όλη συγγνώμη! (Προσπαθώντας ν' άλλαξη όμιλία). Έλα, αγάη μου, φας λιγάκι... Άληθεια δ' ν σου το ελπ' ακόμη πωςάποψε έχουμε καινούργια μαγειρίσα. Για δοκίμασε τα φαγιά της. Φαντάζομαι πως θα σ' άρεσουν. Έγώ τα βρίσκω πρώτης τάξεως.

Η ΛΟΛΟΤΤΑ, (με πείσμα). — Πρώτης τάξεως; Θέλω να το ιδώ αυτό! (Δοκίμαζει μιά προηυνά και σπρώχνει άμέσως το πιάτο της με ύφος άηδισμένο). Είμουν βέβαιη πως τέτοια μαγειρικά θα σ' άρεσε

Ο κ. ΛΑΦΙΔΗΣ, (μ' έκπληξη). — Κι' όμως έμένα μ' άρεσε... Η ΛΟΛΟΤΤΑ. — Μή μιλάς για πράγματα που δεν καταλαβαίνεις! (Εύτυχής όότι βρίσκει ευκαιρία να τον άπορροισήσει). Θα μ' άρέσει τη χάρι με τη διώξη άμέσως την καινούργια σου μαγειρίσα! Άκούς;

Ο κ. ΛΑΦΙΔΗΣ. — Χρυσό μου, μά γιατί παραφέρεσαι; Άφες να κάνη τις όκτες ήμέρες της καί... Η ΛΟΛΟΤΤΑ, (άφήνοντας τα νεύρα της να ξεσπασούν). — Όχι, μέρες; Όχι' ένα λεπτό. Δεν έχω όρεξη να με φωνάζουν ή όκτες να φύγη άπόψε σου λέω!... (Στην καμάρια). Πες της να φύγη!

Ο κ. ΛΑΦΙΔΗΣ, (με χαμηλωμένο το κεφάλι). — Καλά τότε, θέλεις!... Με στενοχωρεί λίγο γιατί φαίνεται τόσο καλή γυναίκα. Άλλά, τέλος πάντων!

Η ΜΑΓΕΙΡΙΣΣΑ, (καθώς μπαίνει στην τραπέζια). — Μ' άρεσε ο κύριος;

Σ' όλη της φωνής της ή Λολόττα έντονα ζωηρά πρ' αυτή, Μις είδε τη γροθιά άκέρως με μιάς. Η μαγειρίσα πάλι καθώς τ' άντίκρισε, έμεινε σάν άπολιθωμένη, με τα μάτια της αφορώμενα στο κατακίτρινο πρόσωπο της Λολόττας.

Ο κ. ΛΑΦΙΔΗΣ. — Άκουσε, καλή μου Μαγδαληνή! Πόλο μπορούμαι πού δ' ά μπορούσμαι να σε κρατήσουμε, αλλά το μαγειρείμα σου δεν άόση της κυρίας...

Η ΜΑΓΕΙΡΙΣΣΑ, (τονίζοντας την κάθε λέξη). — Ά' όστι κυρία με δώγνεις;

Ο κ. ΛΑΦΙΔΗΣ, (διαλαυντικά). — Δεν σε δώγνουμε. Αλλά πρώτο δείπνο ήταν μιά μπόρρα' δεν πίνεις, σ' είν' όλο! (Με μεδίαμα). Θα βρίσκεις ίσως δι' ή καί είν' λίγο δύσκολη... αλλά τέλος πάντων...

Η ΜΑΓΕΙΡΙΣΣΑ, (ένω τα μάτια της σπιδρομικά καρφομένα πάντα στο πρόσωπο της Λολόττας, π' ό και λυώνει κάτω από τη φλόγα της). — Έγώ; καθόλου κύριε. Δεν έχω την άξισση ν' άρέση το μαγειρείμα μου σε όλους.

Ο κ. ΛΑΦΙΔΗΣ, (εύχαριστήμενος π' ό μίαν ή δ' όλην στενοχωρεί το πρ' όμα). — Έννοείται δι' ότι π' όλην πρώτως τις όκτες σου ήμέρες...

Η ΜΑΓΕΙΡΙΣΣΑ, (με μιά περίεργη συγκίνηση φωνή της). — Ξέρετε, ήταν έναν καιρό μιά κόρη πολύ της άρεσε το φαγάκι πού της είν' έτοιμασμαι σάν γούριε το βράδι από τη δουλειά της... γιατί ήταν ένα τίμιο κορίτσι πού εργαζόταν' δεν είχε άλλη μαζ' από τις φτωχές μικρές εκπλήξεις πού μπορούσαν να της κάμω για το δείπνο της. Κι' όμως δεν ήτο π' όπο πολύ σπουδαίο' δεν είχα ό,τι έχρηάζόταν, ούτε χρήματα να δώσω για την κουζίνα μου, όπως έδω να πούμε...

Ο κ. ΛΑΦΙΔΗΣ, (με κάποια άπορροία). — Καλή καλή, κορίτσι αυτή ή ιστορία δεν μάς ενδιαφέρει... Δεν είν' έτσι, άγία μου (Κυτάζει τη Λολόττα και μένει κατάπληκτος βλέποντας την έλλοψη της όπης).

Η ΜΑΓΕΙΡΙΣΣΑ, (έξακολουθεί με τον ίδιο τόνο). — Ά' λοιπόν μαγειρεύω μου της άρεσε... Μόνο πού δεν ήμουν πλούσια...

Η Λολόττα, κρύβοντας το πρόσωπο στην πετσέτα της, φέρνει κλάματα.

Ο κ. ΛΑΦΙΔΗΣ, (ταραγμένος τρέχει κοντά της). — Μά τί έπαθες; (Θέλει να την πάρη στην άγκαλιά του, αλλά ή Λολόττα σ' αματά μ' ένα κίνημα τόσο επιτακτικό πού μένει άκίνητος με τα χέρια στον άέρα, μη ξεροττας τι να κάμη).

Η ΜΑΓΕΙΡΙΣΣΑ, (σάν να μιλή με τον έαυτό της). — Στο τέλος τέλος ίσως ή κυρία να έχη δικίω' ή μαγειρίκι μου δεν είν' π' όπο καλή. Άλλά ξέρετε σάν έχη κανείς την καρδιά καθαρή, αυτό π' όπο κάνει να βρίσκει εύχρηστίση στα πιο τιποτένια πράγματα...

Η Λολόττα διπλασιάζει τ' άναρνήτά της.

Ο κ. ΛΑΦΙΔΗΣ, (στενοχωρημένος). — Ά! μ' ότο τέλος τί π' όπο μ' όνουν αυτά; Έσύ λοιπόν την κάνεις να κλαίη;

Η ΜΑΓΕΙΡΙΣΣΑ. — Έγώ; Ό! πως θάνανα έχω την καρδιά να κλαίη;... Η κυρία δεν μπορεί να με γνορίσει... Άντιο κυρία! (Κλαίει δυνατότερα) άφού έχω δέντην γνορίσει... Άντιο κυρία! (Προσπαθώντας) και κυρία... (Φεύγει άπ' όλην ταχύτητα από πρώτα, άκουμπώντας τα χέρια π' όπο τοίχους για να μην περ).

Η ΛΟΛΟΤΤΑ, (σ' όν κρότο της πόρτας κλεινεί, στήλνεται με μιάς κι' έν' ή πετσέτα της έξοκαπάζοντας το π' όπο πρόσωπό της, έλακωμένο από τα δάκρυα, φαντάς άπαρηγόρητο). Συχωρεσε με! Συχωρεσε με!... Φεύγει!...

Η ΜΑΓΕΙΡΙΣΣΑ, (κατάπληκτος). — Πού τ' ή μαγειρίσα;

Η ΛΟΛΟΤΤΑ, (σ' όν κρότο της πόρτας κλεινεί, στήλνεται με μιάς κι' έν' ή πετσέτα της έξοκαπάζοντας το π' όπο πρόσωπό της, έλακωμένο από τα δάκρυα, φαντάς άπαρηγόρητο). Συχωρεσε με! Συχωρεσε με!... Φεύγει!...

Η ΜΑΓΕΙΡΙΣΣΑ, (κατάπληκτος). — Πού τ' ή μαγειρίσα;

Η ΛΟΛΟΤΤΑ, (σ' όν κρότο της πόρτας κλεινεί, στήλνεται με μιάς κι' έν' ή πετσέτα της έξοκαπάζοντας το π' όπο πρόσωπό της, έλακωμένο από τα δάκρυα, φαντάς άπαρηγόρητο). Συχωρεσε με! Συχωρεσε με!... Φεύγει!...

Η ΜΑΓΕΙΡΙΣΣΑ, (κατάπληκτος). — Πού τ' ή μαγειρίσα;

Η ΛΟΛΟΤΤΑ, (σ' όν κρότο της πόρτας κλεινεί, στήλνεται με μιάς κι' έν' ή πετσέτα της έξοκαπάζοντας το π' όπο πρόσωπό της, έλακωμένο από τα δάκρυα, φαντάς άπαρηγόρητο). Συχωρεσε με! Συχωρεσε με!... Φεύγει!...

Η ΜΑΓΕΙΡΙΣΣΑ, (κατάπληκτος). — Πού τ' ή μαγειρίσα;

Η ΛΟΛΟΤΤΑ, (σ' όν κρότο της πόρτας κλεινεί, στήλνεται με μιάς κι' έν' ή πετσέτα της έξοκαπάζοντας το π' όπο πρόσωπό της, έλακωμένο από τα δάκρυα, φαντάς άπαρηγόρητο). Συχωρεσε με! Συχωρεσε με!... Φεύγει!...

Η ΜΑΓΕΙΡΙΣΣΑ, (κατάπληκτος). — Πού τ' ή μαγειρίσα;

Η ΛΟΛΟΤΤΑ, (σ' όν κρότο της πόρτας κλεινεί, στήλνεται με μιάς κι' έν' ή πετσέτα της έξοκαπάζοντας το π' όπο πρόσωπό της, έλακωμένο από τα δάκρυα, φαντάς άπαρηγόρητο). Συχωρεσε με! Συχωρεσε με!... Φεύγει!...

Η ΜΑΓΕΙΡΙΣΣΑ, (κατάπληκτος). — Πού τ' ή μαγειρίσα;

Η ΛΟΛΟΤΤΑ, (σ' όν κρότο της πόρτας κλεινεί, στήλνεται με μιάς κι' έν' ή πετσέτα της έξοκαπάζοντας το π' όπο πρόσωπό της, έλακωμένο από τα δάκρυα, φαντάς άπαρηγόρητο). Συχωρεσε με! Συχωρεσε με!... Φεύγει!...

Η ΜΑΓΕΙΡΙΣΣΑ, (κατάπληκτος). — Πού τ' ή μαγειρίσα;

Η ΛΟΛΟΤΤΑ, (σ' όν κρότο της πόρτας κλεινεί, στήλνεται με μιάς κι' έν' ή πετσέτα της έξοκαπάζοντας το π' όπο πρόσωπό της, έλακωμένο από τα δάκρυα, φαντάς άπαρηγόρητο). Συχωρεσε με! Συχωρεσε με!... Φεύγει!...

Η ΜΑΓΕΙΡΙΣΣΑ, (κατάπληκτος). — Πού τ' ή μαγειρίσα;

Η ΛΟΛΟΤΤΑ, (σ' όν κρότο της πόρτας κλεινεί, στήλνεται με μιάς κι' έν' ή πετσέτα της έξοκαπάζοντας το π' όπο πρόσωπό της, έλακωμένο από τα δάκρυα, φαντάς άπαρηγόρητο). Συχωρεσε με! Συχωρεσε με!... Φεύγει!...

Η ΜΑΓΕΙΡΙΣΣΑ, (κατάπληκτος). — Πού τ' ή μαγειρίσα;

Η ΛΟΛΟΤΤΑ, (σ' όν κρότο της πόρτας κλεινεί, στήλνεται με μιάς κι' έν' ή πετσέτα της έξοκαπάζοντας το π' όπο πρόσωπό της, έλακωμένο από τα δάκρυα, φαντάς άπαρηγόρητο). Συχωρεσε με! Συχωρεσε με!... Φεύγει!...

Η ΜΑΓΕΙΡΙΣΣΑ, (κατάπληκτος). — Πού τ' ή μαγειρίσα;

Η ΛΟΛΟΤΤΑ, (σ' όν κρότο της πόρτας κλεινεί, στήλνεται με μιάς κι' έν' ή πετσέτα της έξοκαπάζοντας το π' όπο πρόσωπό της, έλακωμένο από τα δάκρυα, φαντάς άπαρηγόρητο). Συχωρεσε με! Συχωρεσε με!... Φεύγει!...

Η ΜΑΓΕΙΡΙΣΣΑ, (κατάπληκτος). — Πού τ' ή μαγειρίσα;

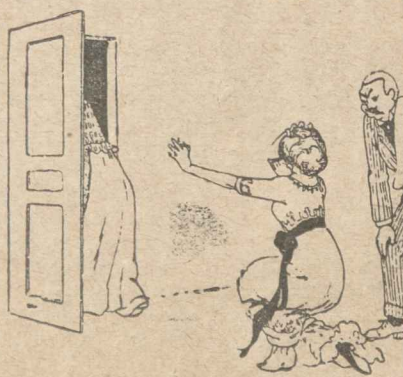
Η ΛΟΛΟΤΤΑ, (σ' όν κρότο της πόρτας κλεινεί, στήλνεται με μιάς κι' έν' ή πετσέτα της έξοκαπάζοντας το π' όπο πρόσωπό της, έλακωμένο από τα δάκρυα, φαντάς άπαρηγόρητο). Συχωρεσε με! Συχωρεσε με!... Φεύγει!...

Η ΜΑΓΕΙΡΙΣΣΑ, (κατάπληκτος). — Πού τ' ή μαγειρίσα;

Η ΛΟΛΟΤΤΑ, (σ' όν κρότο της πόρτας κλεινεί, στήλνεται με μιάς κι' έν' ή πετσέτα της έξοκαπάζοντας το π' όπο πρόσωπό της, έλακωμένο από τα δάκρυα, φαντάς άπαρηγόρητο). Συχωρεσε με! Συχωρεσε με!... Φεύγει!...

Ο κ. Λαφίδης εξετάζει τη μαγειρίσα.

Είπε ή μαμά μου!...

ΤΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΟΥ ΕΡΩΤΟΣ, ΤΟΥ ΜΟΙΡΑΙΟΥ, ΤΩΝ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΩΝ, ΤΩΝ ΜΥΣΤΗΡΙΩΝ, ΤΩΝ ΦΑΝΤΑΣΜΑΤΩΝ, ΤΟΥ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΣ

"Ο ΕΞΑΔΕΛΦΟΣ ΤΟΥ ΔΙΑΒΟΛΟΥ,"

ΥΠΟ ΓΚΟΝΤΡΑΝ ΜΠΟΥΡΥΣ

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

Και τώρα σε ρωτώ; Τι θα γίνη άμα το κάνετε αυτό; Σας ρωτώ κι' ό,τι γίνη άν τα περίεργα δάχτυλά της συναντήσουν κανένα κομμάτι χάλκινο που είνε με τέχνη κρυμμένο κατ' άπ' τον αυχένα του φοβήτρον σας;

Ένας βρυχηθμός βγήκε από το λαιμό του Βρινδινού, ό όποιος αγά-σινά είχε πλησιάσει το δόν Διέγο. Μά αυτός έξακολουθούσε:

— Ό! τότε, τότε πού έκπληξη για τη Μαγδαληνή! Τι θαμα θα θαμψώσει τα μάτια της! Μόλις θ' άγγίζει το χάλκινο αυτό κομμάτι το έσωτερικό μέρος του τάφου θ' άνασκηωθεί και θα βγάλει μπροστά της ένα πελώριο κιβώτιο, γεμάτο ως άπάνω με χρυσά νομίσματα, διαμάντια, μαργαριτάρια, χρυσά βάζα και λειψανοθήκες' ξέρεις για ποιές λειψανοθήκες σου μιλάω; Έκείνες πού έλεψες κατά τη διαπαγή του ναού της Παναγίας. Όλοι αυτοί οι θησαυροί, είνε οι οικονομίες σου, καταχθόνια άνθρωπε, και καθώς το έλεγες ένα βράδι στην έντιμον μητέρα σου μ' αυτούς θα μπορούσαν να πλουτίσουν τρείς αυτοκράτορες!

Ο Βρινδινός έννοιωσε το μυαλό του να κλονίζεται. Ρωτιόταν μοναχός του τι θαμα είνε, ποιά πρωτοφανής μαγεία και μπορείς ό άνθρωπος αυτός να μάθ' όχι μονάχα το παρελθόν του και τα μεγαλύτερα μυστικά του, αλλά και αυτά ακόμη τα λόγια που είχε πει σ' αυτή της μητέρας του.

— Νά τι είδε ή Μαγδαληνή έξακολουθούσε ό δόν Διέγος, και θέλω να μάθω, σου έναλλάξω, άν το θέαμα αυτό της έστοίχισε τη ζωή της.

Ο Βρινδινός είναν όλος άγνο-νία, ή άναμνηστική του είχε κοπεί. Μ' όπο τις τρύπες της μάθησης σάκας του δόν Διάξ έβλεπε καρ-φωμένα άπάνω του δυό μάτια κι-τρινα και ψυχρά σάν του φειδιού.

— Δεν άπαντας τίποτα; ρώτησε ειρωνικά ό δόν Διάξ.

— Νά! άπάντησε ό τυχοδιώκτης. Αυτή είνε ή άπάντησή μου!

Και σηκώνοντας το χέρι του στο όποιο κρατούσε το μαχαίρι, χτύπησε τον δόν Διάξ στο στήθος.

Τό χτύπημα είναν τόσο δυνατό ώστε το μαχαίρι έσπασε και ό Βρινδινός νόμισε πως είχε διαπεράσει το στήθος του' έγχυρό του.

Άλλά ό Έξάδελφος του Διαβόλου άνέπαυσε, άρχισε να γελάει' έβλεπε τα χέρια του άπάνω στους ώμους του Βρινδινού και χωρίς πολλή προσπάθεια τον έγονάτισε στο πατωμα και δεν είνε παρά αυτή τη λέξη μόνο:

— Κτήνος!

— Ό! φώναξε ό Βρινδινός νοιώθοντας τον έαυτό του χαμένο, ώστε έστεσε σ' αλήθεια ό Διάβολος!

— Άλλοίμονο, όχι! άπάντησε ό άλλος, αλλά έχω τη συνήθεια να φράζω από μέσα θόρυχα από άσάλη. Βλέπεις λοιπόν, αγαπητέ μου Βρινδινέ, ότι δεν σου πέφτουν σάν άγύρτης. Άντι να με κάνω να φανταστής ότι είμαι σ' αλήθεια ό Διάβολος, έχω, άπεναντίας, σου φανερώνω όλα μου τα μικρά μυστικά!

— Χαθίκα! ψιθύρισε ό τυχοδιώκτης.

— Και τό άξίζεις! Γιατί βλέπεις όλοφάνερα ότι θα μπορούσα να σε στείλω στην κρεμάλα, όχι μιά αλλά δέκα φορές κι' όμως δεν το έκανα, βλέπεις ότι ξέρω πού βρίσκονται οι θησαυροί σου κι' όμως δεν τους άγγίζω... και σ' άβλη, άντι να μ' εύχαριστείς προσπαθείς προδοτικά να σώσης το μαχαίρι σου μ' ότα πλευρά μου... Σε' αλήθεια αυτό όχι μόνο μεγάλη άχαριστία είνε, αλλά και μεγάλη κουταμάρα... Η μήπως νομίζεις ότι το μυστικό σου μονάχα έχω τό ξέρω κι' ότι, άν πεθάνω άγώ, δεν θα τό ξέρει κανείς πιά;

— Ό! φώναξε ό Βρινδινός, άν τό είχες κανείς άλλος έκτός από σ' ό, από καιρό θα μου είχε άρπάξει τα αγαθά μου.

— Ό! φώναξε ό Βρινδινός, άν τό είχες κανείς άλλος έκτός από σ' ό, από καιρό θα μου είχε άρπάξει τα αγαθά μου.

— Ό! φώναξε ό Βρινδινός, άν τό είχες κανείς άλλος έκτός από σ' ό, από καιρό θα μου είχε άρπάξει τα αγαθά μου.

— Ό! φώναξε ό Βρινδινός, άν τό είχες κανείς άλλος έκτός από σ' ό, από καιρό θα μου είχε άρπάξει τα αγαθά μου.

— Ό! φώναξε ό Βρινδινός, άν τό είχες κανείς άλλος έκτός από σ' ό, από καιρό θα μου είχε άρπάξει τα αγαθά μου.

— Ό! φώναξε ό Βρινδινός, άν τό είχες κανείς άλλος έκτός από σ' ό, από καιρό θα μου είχε άρπάξει τα αγαθά μου.

— Ό! φώναξε ό Βρινδινός, άν τό είχες κανείς άλλος έκτός από σ' ό, από καιρό θα μου είχε άρπάξει τα αγαθά μου.

— Ό! φώναξε ό Βρινδινός, άν τό είχες κανείς άλλος έκτός από σ' ό, από καιρό θα μου είχε άρπάξει τα αγαθά μου.

— Ό! φώναξε ό Βρινδινός, άν τό είχες κανείς άλλος έκτός από σ' ό, από καιρό θα μου είχε άρπάξει τα αγαθά μου.

— Ό! φώναξε ό Βρινδινός, άν τό είχες κανείς άλλος έκτός από σ' ό, από καιρό θα μου είχε άρπάξει τα αγαθά μου.

— Ό! φώναξε ό Βρινδινός, άν τό είχες κανείς άλλος έκτός από σ' ό, από καιρό θα μου είχε άρπάξει τα αγαθά μου.

— Ό! φώναξε ό Βρινδινός, άν τό είχες κανείς άλλος έκτός από σ' ό, από καιρό θα μου είχε άρπάξει τα αγαθά μου.

— Ό! φώναξε ό Βρινδινός, άν τό είχες κανείς άλλος έκτός από σ' ό, από καιρό θα μου είχε άρπάξει τα αγαθά μου.

— Ό! φώναξε ό Βρινδινός, άν τό είχες κανείς άλλος έκτός από σ' ό, από καιρό θα μου είχε άρπάξει τα αγαθά μου.

— Ό! φώναξε ό Βρινδινός, άν τό είχες κανείς άλλος έκτός από σ' ό, από καιρό θα μου είχε άρπάξει τα αγαθά μου.

— Ό! φώναξε ό Βρινδινός, άν τό είχες κανείς άλλος έκτός από σ' ό, από καιρό θα μου είχε άρπάξει τα αγαθά μου.

— Ό! φώναξε ό Βρινδινός, άν τό είχες κανείς άλλος έκτός από σ' ό, από καιρό θα μου είχε άρπάξει τα αγαθά μου.

— Ό! φώναξε ό Βρινδινός, άν τό είχες κανείς άλλος έκτός από σ' ό, από καιρό θα μου είχε άρπάξει τα αγαθά μου.

— Ό! φώναξε ό Βρινδινός, άν τό είχες κανείς άλλος έκτός από σ' ό, από καιρό θα μου είχε άρπάξει τα αγαθά μου.

— Ό! φώναξε ό Βρινδινός, άν τό είχες κανείς άλλος έκτός από σ' ό, από καιρό θα μου είχε άρπάξει τα αγαθά μου.

— Ό! φώναξε ό Βρινδινός, άν τό είχες κανείς άλλος έκτός από σ' ό, από καιρό θα μου είχε άρπάξει τα αγαθά μου.

— Ό! φώναξε ό Βρινδινός, άν τό είχες κανείς άλλος έκτός από σ' ό, από καιρό θα μου είχε άρπάξει τα αγαθά μου.

— Ό! φώναξε ό Βρινδινός, άν τό είχες κανείς άλλος έκτός από σ' ό, από καιρό θα μου είχε άρπάξει τα αγαθά μου.

— Ό! φώναξε ό Βρινδινός, άν τό είχες κανείς άλλος έκτός από σ' ό, από καιρό θα μου είχε άρπάξει τα αγαθά μου.

— Ό! φώναξε ό Βρινδινός, άν τό είχες κανείς άλλος έκτός από σ' ό, από καιρό θα μου είχε άρπάξει τα αγαθά μου.

— Ό! φώναξε ό Βρινδινός, άν τό είχες κανείς άλλος έκτός από σ' ό, από καιρό θα μου είχε άρπάξει τα αγαθά μου.

— Ό! φώναξε ό Βρινδινός, άν τό είχες κανείς άλλος έκτός από σ' ό, από καιρό θα μου είχε άρπάξει τα αγαθά μου.

— Ό! φώναξε ό Βρινδινός, άν τό είχες κανείς άλλος έκτός από σ' ό, από καιρό θα μου είχε άρπάξει τα αγαθά μου.

Ο Βρινδινός είναν όλοφάνερα ό δόν Διέγος.

— Άλλοιώς;... έκανε με άγωνία ό Βρινδινός. — Άλλοιώς θα πεθάνεις φτωχός Ματθαίε!... ψιθύρισε ό δόν Διέγος, μιμούμενος τη φωνή της Φρέας όταν έκείνη έλεγε στο γιό της τη θλιβερή αυτή προφητεία. Πήγαινε τώρα στη δουλειά σου, δέ σε κρατώ πιά...

Άλλά ό Βρινδινός δεν έσάλευε από τη θέση του. Η άπροσδοκίτη αυτή επίεικεια, ή γλυκειά ειρωνία των λόγων του

Ἡ δις "Ἀννη Μπλάκι, ἡ χαριτωμένη πρωταγωνίστρια τοῦ κινηματογράφου, ἡ ὁποία θριαμβεύει στὸ ἔργον «Ὁταν Ἀνθίζει ἡ Νειότης», τὸ ὁποῖον ἐσημείωσε τελευταίως μεγάλην ἐπιτυχίαν στὸ Παρίσι.

ΑΠΟ ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΘΕΑΤΡΟΝ

Ἡ χαριτωμένη καλλιτέχνις τοῦ θάσου τῶν Νέων δις "Ἀννα Σταυρίδου, τῆς Σχολῆς Θεάτρου, ἡ ὁποία θὰ ὑποδυθῇ ἀπέψε τὸν ρόλον τῆς Ὑβόνης εἰς τὴν κωμωδίαν τοῦ Μαρσάντ «Ὁ Μπαμπᾶς, τὸ Μωρὸ μου», ποὺ παίζεται γιὰ πρώτη φορά στὸ «Κυβέλειον».

Ὁ περίφημος ἠθοποιὸς τοῦ κινηματογράφου Ἰβάν Μεζεύκιν καὶ ἡ Νατάλια Κοβάνκο, εἰς μίαν σκηνὴν τοῦ «Μιχαὴλ Στρογκώφ».

ΑΠΟ ΤΟ ΕΞΕΝΟ ΘΕΑΤΡΟ

Ἡ Πορτογαλὶς πρωταγωνίστρια τοῦ θεάτρου τῆς Λισσαβάνης, Ἰσαμπάνες, ἡ ὁποία ἔχει ξετρελλάνει τὸ κοινὸν μετὰ τὴν ἐξυπὴρξιν τῆς ἐξουσίας.

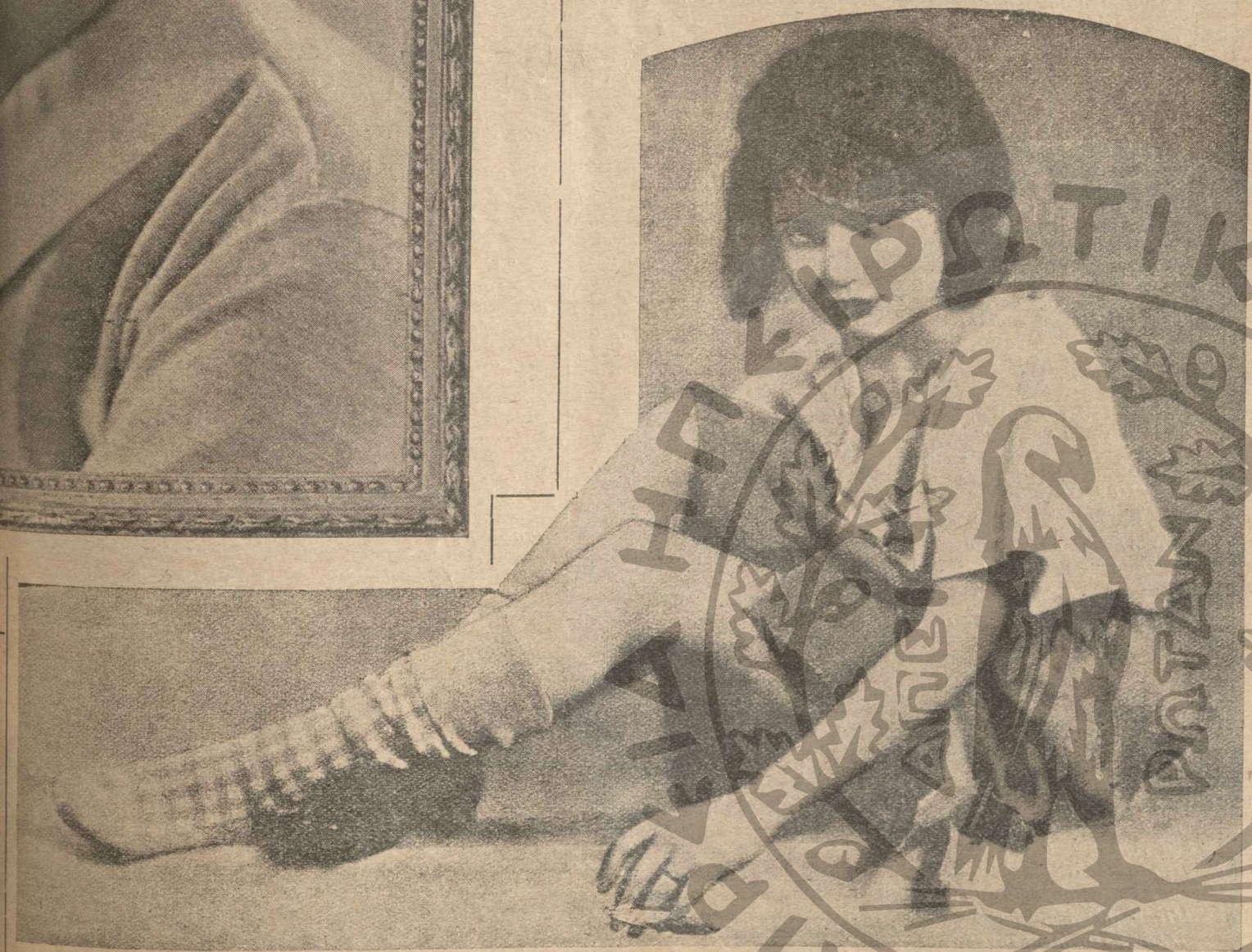
ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

Οἱ μαθηταὶ τοῦ Σχολείου τῶν ἐκπαιδευτικῶν τοῦ κ. Κονδύλη γεννημένον ἐκ τῆς ἐξουσίας.

ΑΣΤΕΡΕΣ ΤΗΣ ΘΟΝΗΣ.-Ἡ χαριτωμένη πρωταγωνίστρια τοῦ κινηματογράφου Λουκιανὴ Λεγκρόν μετὰ τὸ σκυλάκι τῆς.

Ἡ δεκάετις ἠθοποιὸς τοῦ κινηματογράφου Ζοελὶν Γιέλ, ἡ ὁποία παρὰ τὴν ἡλικίαν τῆς παίζει πολὺ δυσκόλους ρόλους καὶ ἔχει καταγοητεύσει τὸ κοινόν.

Τ' ΑΠΟΚΡΥΦΑ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

ΤΟ „ΣΙΔΗΡΟΥΝ ΠΡΟΣΩΠΕΙΟΝ”

Ο μυστηριώδης αιχμάλωτος του φρουρίου της Άγ. Μαργαρίτας. Ο σιωπηλός ιππότης με τη σιδερένια μάσκα. Όπου είνε καμιά φορά τυχεροί οι άγραμματοί. Τό άσημένιο πιάτο και ο ψαράς. Η ώραία κυρία ντέ λα Βαλιέρ και ο βασιλιάς της φίλος. Τά δυό βασιλέπουλα και τó σκάνδαλο τής Αύλης. Ο θάνατος παίρνει μαζί του τó μυστικό.

Όπως κάθε επιστήμων, έτσι και η Ιστορία έχει τις σκοτεινές της γωνίες, τα μυστήριά της, μπροστά στα όποια ο άνθρωπος μένει σκεπτικός, χωρίς να μπορεί να τα εξηγήσει. Ένα από τα ιστορικά αυτά απόκρυφα είνε και τó λεγόμενον „Σιδήρουν Προσωπίον” με τó όποιον έβραδύναν τή σκέψη τους ιστορικοί και λογογράφοι 3 αιώνων. Τό ζήτημα έχει ως εξής: Αίγιος μήνεσμετά τó θάνατο του διαβόλου καρδινάλιου Μαζαρίνου (1662) συνέβη στή Γαλλία ένα παραδοξώτατο γεγονός. Με μεγάλη μυστικότητα ώδηγήθη στό φρούριο τής νήσου Άγίας Μαργαρίτας (πόδ βρίσκεται κοντά στήν ελληνική παραλία τής Προβηγγίας) ένας δεσφώτης άγνωστος, μεσσίον άναστήματος, τού όποίου ή όλη εμφάνισις, ή περπατησις, όι τρόποι, έφανέρωναν άνθρωπον ευγενικής καταγωγής. Σέ όλο τó όρόσηο ό δεσφώτης έφερε μάσκα σιδερένια στό πρόσωπο, πού άνοιγόμεινε στό στόμα, ώστε να τού επιτρέπη να τρώγει ελεύθερα και άνευ επιτήρησης. Στους συνοδευόντας αυτόν είχε δοθεί διαταγή να τόν σκοτώσουν άμέσως μάλιστα θά έκανε άπόπειρα να φανερώσει ποιάς είνε ή να όραπεισέοσι... Άν έκανε κίνημα να καταβήση τή μάσκα, ήταν νεκρός...

Έτσι έφθασε, χωρίς έπεισόδια, στήν Άγία Μαργαρίτα και έμεινε κλεισμένος μέσα στό φρούριο, μέχρις ότου ό πιστός στήν κυβέρνηση διοικητής τού φρουρίου τούτον Σαινμάρς μεταβεί στή διοίκηση τής Βασιλείας, τή 1690, έπηρε μαζί τόν τόν άνθρωπο με τή μάσκα και τόν έκλεισε στή Βασιλεία. Είπε έπίσης γνωστόν ότι, πόδ τής μεταφοράς τού ατόυ, ό μαρκήσιος Λουβού έπηρε στό νησί να τόν ιδή και τού μίλησε όρθιος και με μεγάλη σεβασμό. Μεταφερόμενος στή Βασιλεία, ό προσωπιδόφορος, έκλεισθη στή καλύτερη δωμάτιο και είχε έξαιρετικές περιποιήσεις. „Ο, τι ζητούσε δεν τού τó άρνούσαν. Άγαπούσε πολύ τó φάιν λινά άσπέρροχα, τις δαντέλλες και έπαίξε ώραία τήν κιάρα. Δεν ήθελε να τόν έπισκέπτονται στό δωμάτιό του και αυτός ό διοικητής έπήγαινε σπανίως. Ένας γέρος γιατρός τής Βασιλείας πού τόν έπισκέφθηκε πολλές φορές άρρώστο, έλεγε ότι ποτέ δεν είδε τó πρόσωπό του, άν και εξέτασε πολλές φορές τή γλώσσα του και τó λοιπόν σώμα. Τό κορμί του είναν πλαστικώτατο — διηγιόταν ό γιατρός — και τó όδμα τού λίγο μελαγχολικό. Καί μόνος ό τόνος τής φωνής του κινούσε άμέσως τή συμπάθεια, άν και ποτέ δεν παραπονιότανε για τήν κατάσταση του και τήσους πάντοτε μεγάλη μυστικότητα για τόν έαυτό του και τήν τύχη του. Πέθανε στή 1704 και θάφτηκε τή νύχτα, με τó φως τών δαδιών. Έκείνο πού κινεί τήν άπορία και τήν έκκληση τών ιστορικών, είνε ότι τήν έποχή πού τόν στείλανε στήν Άγία Μαργαρίτα, δεν έσημειώθη στήν Εύρώπη ή άπορία κανενός διακεκριμένου άνδρος, ενώ ό φυλακισμένος είναν τέτοιος χωρίς άμφιβολία. Γιατί να τί συνέβη μαζί άπό πρώτες μέρες τής άφίξεώς του στό νησί. Τό φαγντό του τού τó έφερε ό ίδιος ό Διοικητής Σαινμάρς και έπειτα έφενε ξανακλείνοντας τήν πόρτα. Λοιπόν μια μέρα ό μυστηριώδης δεσφώτης έγραψε με τή μύτη ενός μικρού μαχαιριού έπάνω σ' ένα άσημένιο πιάτο και τó πέταξε άπό τó παράθυρο κάτω, σέ μια βαρκοκύβη πού περνούσε κοντά στό φρούριο. Ο ψαράς έπηρε τó πιάτο και τόφερε στό Διοικητή. Κατάληκτος ό Σαινμάρς, ρωτάει τόν ψαρά: — Έδιάβαρες τά γράμματα αυτά έσύ και κανένας άλλος; — Δεν ξέρω να διάβάζω, και ούτε τó είδε κανείς, γιατί άμέσως μόλις έπεσε τó πιάτο, τó πήρα και οās τó έφερα. — Πήγαινε λοιπόν, τού είπε και μακάριζε τόν έαυτό σου πού δεν έμαθες γράμματα!

Ο τελευταίος ύπουργός τής Γαλλίας πού ήξερε τó μυστήριο ήταν ό Σαμιλλάρ. Τούτον ό γαμπρός του στρατάρχης Φελιάνε παρακάλεσε θερμώς να τού φανερώσει ποιάς ήταν ό άνθρωπος με τó „Σιδήρουν Προσωπίον”. Και ό ύπουργός άπεκρίθη: „Είνε ένα άπό τά σημαντικότερα μυστικά τής Γαλλίας. Ωρκίστηκε να μη τó φανερώσω ποτέ”.

Στά χρονικά τών κρατικών άποκρύφων δεν άναφέρεται παράδειγμα άλλου μυστικού πού να φυλάχτηκε τόσο καλά. Κατά τόν ιστορικό Σαιν-Φοά ό άνθρωπος με τή μάσκα ήταν ίσως ένας άπό τούς γιούς τού Καρόλου Β' Βισιλέως τής Άγγλίας. Άλλά ή έπιβλητικότητα τού άγνωστου τούτον, ό βαθύς σεβασμός πού τού έπρόσφεραν όταν καθότανε στό τραπέζι, μερικά χαρακτηριστικά του, έδημιούργησαν άλλες άπόψεις. Ίδου τί άναφέρεται σ' ένα ιστορικό σύγγραμμα: Ο Λουδοβίκος, 14ος έκανε άπό τήν ώραίστη κυρία ντέ-λα Βαλιέρ ένα γυνή πού όνομασθηκε δούξ τού Βερμαντουά. Ο νέος αυτός πρίγκηψ έλαβε άνατροφή πολύ έπιμελημένη. Ήταν ώραίος, εύσωμος, έξυπνος, αλλά πολύ περιήγανος και θυμώ-

δης. Δεν ήλέμενε να φέρεται στό Δελφίνα με τó σέβας πού άνήκει στόν κληρονόμο τού θρόνου. Τά δυό αυτά βασιλίσκοι — τó γνήσιο και τó νόθο — ήταν δυό χαρακτήρες έντελώς διαφορετικοί. Ο άλπιθός πρίγκηψ ένώ είχε όλα τ' άλλα προτερήματα τού άδελφού του δούκος τού Βερμαντουά, τόν περνούσε άσυγκρίτως στή γλυκύτητα τών τρόπων, στή ευγένεια, στήν άγαθότητα τής καρδιάς. Ο δούξ, άκριβώς για τή ιδιότητάς του αυτής, τόν περιφρονούσε και έλεγε ότι είνε να να σκεπτική κανείς τούς Γάλλους πού πρόκειται μια μέρα να κυβερνησούν άπό έναν τέτοιο κοινωτενιάδη. Ο Λουδοβίκος 14ος πού τó μάθαγε αυτά, λυπότανε αλλά ή πατρική σκέψη τόν άρνη να ενεργήσει όπως θά έπρεπε. Τέλος, μια μέρα, δούξ τόσο παραφέρθηκε, ώστε έφράσισε δυνατά τó Διόδορο. Ο Βασιλεύς πού τó έληφροφώρηθη άμέσως τρέμει για τόν έταίρο. „Όσο έπιθυμία και άν είχε να προσποιηθώ τόν άνήγερ, τó σκάνδαλο είναν τέτοιο πού δεν υπορούσε. Όλοι οι άστικοί συζητούσαν πιά. Με πικρότατη θλίψη συγκαλεί τούς πιο πιστούς του, έκθέτει τή γλίψη του και ζητεί τή συμβουλή τους. Καί όλοι γνωμοδοτούν να θανατωθώ ό ύβριστής τού διαδόχου σύμφωνα με τούς νόμους τού Κράτους. Ο Βασιλεύς παύει γύνει τó κεφάλι και τά δάκρυα κυλούν άπό τά μάτια του. Ο μυστικιστής, βουλοί τόν σπλαχνίζονται και τόν λένε τίς έκπαισές θανάτου ύπάρχει κι άλλος τρόπος τιμωρίας: Να στείλουν τόν δούκα στό στρατόπεδο, κοντά στά σύνορα, πρós τήν Φλάνδρα. Καί άμα φτάσει εκεί, να διαδώσουν ότι προσεβλήθη άπό παντοκλα, για να φοβίσουν και άπομακρύνουν έκείνους πού θά ήθελαν να τόν δούν”. Και ύστερα άπό λίγες μέρες με διαδοχόν στή πέθανε. Ένώ δέ τó Κράτος θά πενήν τó θάνατό του, να τόν φέρουν μυστικά, δια νυκτός, στό νησί τής Άγίας Μαργαρίτας, όπου να περσεί όλη τού τή ζωή...

Η άπόφαση αυτή έγένετο άμοφώνως δεκτή, ό περιλάτος μονάρχης τήν παραδέχτηκε και ώρίσθησαν τρεις όργανοί πιστοί για να τήν έκτελέσουν. Ίσως άπό λίγο καιρό, ένα όλοι πενθούσαν για τó σκληρό θάνατο τού δούκος Βερμαντουά. Αυτός ώδηγήτο μυστηριώδως στό φρούριο τής Άγίας Μαργαρίτας και παραδίνετο στό Διοικητή, πού είχε διαταγή ύδωρησε τού Βασιλέως να μην άφήρη ποτέ ψυχή ζωντανή να ήλθι τόν φυλακισμένο τούτον. Ο Διοικητής ύπαρχεισός ό ίδιος τόν κατέδικε, τού μίλησος με σεβασμό, έπαίρη να πιάει με τά σπαστά στήν πόρτα τού δαλάμου άπό τά χέρια τών μαγείρων, οι όποιοι ποτέ δεν είδαν τó πρόσωπο τού Δούκός.

Ας ίδούμε και άλλες ιστορικές πηγές: Ο Λαγκράνζ Σαντί πού έμεινε 20 χρόνια φυλακισμένος στήν Άγία Μαργαρίτα ύπαρχεισείδη ό άνθρωπος με τή σιδερένια μάσκα ήταν ό Λορέν Μπαφρό, πολιτικός κατάδικος, τόν όποιον είχαν σφετερίσει άν έφανέρωνε τήν ταυτότητα του, θά τόν έσκότωναν. Ο Πας λέει ότι ένας άλλος κατάδικος, άνήμια Ντυμπισόν, κατέβη μια μέρα άπό τó σκληνά τής θεμελιώσεως στό κελλά τού μυστηριώδους προσωπιδόφρου Θέλωσε να πιάσει φίλτα μαζί του, τó μίλησε, αλλά δεν έλαβε άπάντησι. Ο άγνωστος έδειξε τή θερμότερα με χειρονομία έπιτακτική, πού έλεγε: — Φύγε άμέσως! Ο κατάδικος φοβήθηκε ότι θά τόν καταγγείλιν και έφυγε...

Στό „Ήμερολόγιο τού Ντέ Ζονκά, άρχιψάλας τής Βασιλείας” διαβάζουμε και τά εξής: „Τή Δευτέρα, 19 Νοεμβρίου 1703, άγνωστος φυλακισμένος, με τή μαθη βέλοσ ό νά τή μάσκα, τόν όποιον ό κ. Σαινμάρς, διοικητής, έφερε μαζί τού έρχόμενος άπό τήν Άγ. Μαργαρίτα, πέθανε στίς 10 τή βράδυ ύστερα άπό άδιαθεσία πού ένοιασε μόλις έβγαίνε άπό τή λειτουργία τής Κυριακής. Ο ιερέας τών φυλακών άδυσσώστατος Ζιζώ τόν έξουολόγησε, αλλά δεν έπρόφτασε και να τόν κοινοποιήσιν. Ο άγνωστος θάφτηκε τήν Τρίτη, στίς 4 μ. μ. στό κοιμητήριο τού Αγίου Παύλου. Στό βιβλίο τών θανάτων σημειώθηκε „Άγνωστος”.

Αργότερα όμως ό ίδιος ό Ζονκά έπρόσθεσε στό περιώνυμιά σμειώσι: „Τώρα έμαθα ότι στόν τάφο του γράφανε τή νομα Μαριέλ και ότι για τήν ταγή του έξώδεσαν 40 λίβρες. Αλλά και άλλα διηγούνται οι διάφοροι ιστορικοί για τó μυστηριώδη άνθρωπο με τó „Σιδήρουν Προσωπίον”. Καθώς άνοιει και μια δική του έξηγησι. Άλλά τó μυστήριο μένει πάντα ταίριασμα μέσα στόν πέλο τού σκοτούς και τούτο άποτελεί τó μεγαλύτερο τού θέλγητρο.

Ιστοριοδίτης

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΕΝΟΣ ΠΟΙΗΤΟΥ

ΤΑ ΔΑΚΡΥΑ ΜΙΑΣ ΜΑΝΝΑΣ

Ο Ποιητής Μιλβουά και ή ώραία άγνωστη τού δάσους τών Βιγκενών. — Όπου ή άνεύρεσις ενές χρυσεδεμένου τόμου περιπλέκει τó μυστήριο. — Η συνέχεια στό νεκροταφείο. — Τί λέγει ό καντηλανάφτης. — Δύο ποιήματα πού θαυματουργούν. — Τα δάκρυα τής βαρύνης ντέ Ποντί. — Όταν πέφτουν τά φύλλα. — Τό προφητικό ποίημα.

Τόν Σεπτέμβριο τού 1815, ένας άνθρωςος χλωμός, με τó βλέμμα γεμιστικό, περπατούσε άργα σέ μια δειτροστοχία τού δάσους τών Βιγκενών, στή Παρίσι, τήν ώρα πού ό ήλιος βασιλευόντας έχρσωνε τις κυρτές τών δένιρων με τις άκτίνας του. Ο νέος έκείνος άκουγε τó ψιθύρισμα τών γιγαντιαίων βελανιδιών, πού τις ελίκνιζε μελαγχολικά ό έσπερινός άνεμος, και τó φύλλωμά τους φαίνότανε σάν να τού ξεμυτινιζέται στό άντί λόγια προφητικά και μυστηριώδη. Καμιά φορά τó κοκκιώδες φως, περνώντας μέσα άπό τά φύλλα, έφώτιζε τó μέτωπο τού σκεπτικού νέου σάν με φωτιστέφανο. Ήτο εύκολο να καταλάβη κανείς ότι ό νέος έκείνος ήταν ψυχρή καλλιτεχνική, πλασμένη για τó όνειρο...

Ο Μιλβουά, ό γλυκύτερος Γάλλος ποιητής (διότι αυτός ήταν) είχε σέ τó δάσος για να ζήσει στόν καθαρό άέρα τής έσχής βλάστης για τούς πνευμονούς του και λιπομονή για τούς ψυχικούς του πόνους. Έξω από τούς βήματα τών έβγαλε άπό τις σκέψεις του. Έγύρισε, και μια γυναίκα νέα και κομψομένη, περνώντας πολύ κοντά, σκεδόν δεν άγγιξε με τó μεταξωτό φόρεμά της. Η γυναίκα έκείνη προσπέρασε χωρίς να προσέξιν τήν ταπεινή ύπόκληση πού τή έκανε ό Μιλβουά και έβγινε άφανη στό πύκνωμα τού δάσους, σάν φερωτή άπασία...

Άμα συνήλθε άπό τήν πρώτη του έκπληξη, ό ποιητής, έτρεξε πρós τó μέρος πού έφανήσθηκε ή γυναίκα, αλλά δεν μπόρεσε να τήν ξαναβεί και σκεδόν άρχισε να πιστεύει ότι ή παρουσία έκείνη ήταν πλάνη τής φαντασίας του. Πού ήταν; Γιατί περσσε χωρίς ν' άντιχαιρήσει; Γιατί βρισκότανε στό έρημικό δάσος και μάλιστα τήν ώρα έκείνη; Ίδου έρωτικές άφες να τρελλάνονταν ένα ποιητή.

Τήν άλλη μέρα, ό Μιλβουά ξαναήρθε στό δάσος, κάτω άπό τις ίδιες πράσινες στέγες. Και μόλις προχώρησε λίγο, είδε τήν ίδια νέα γυναίκα να κάθεται σ' ένα πάγκο, βοθριμένη στό διάβασμα ενός βιβλίου, πού — ήταν φανερό άπό τή έκφραση τού προσώπου της — τή συγκινούσε ιδιαίτερος. Μόλις όμως είδε τόν ποιητή να πλησιάζει, σπκώνεται άποσώμως και φεύγει με τόση βία, ώστε λαμύνεισέ τó βιβλίο στό κάθισμα.

Ο ποιητής παίρνει τó βιβλίο, τó κοιτάζει και φαντασθήτε τήν έκπληξη του όταν βλέπει ότι ήταν ένας τόμος ποιημάτων του χρυσεδεμένου.

Τό μεταξωτό κορδονάκι πού έσημειώνει, τή σελίδα ήταν σ' ένα ποίημα με τόν τίτλο „Η μητρική Στοργή”:

Μόνο ή μητέρα ν' αγαπά περιπαθώς γνωρίζει. Μ' όλο που μέσ στα σπλάχνα της αγάπης θησαυρίζει!

Μιά μάνα τó μοναχικό παιδάκι της θρηνοούσε πού άπ' τόν κόφο της σκληρά τής τόξε πάρεσι ό

κ' ένας παπός σεβάσιμος τήνε παρηγορούσε: — Μη θλίβεσαι, τής έλεγε, κόρη μου, κ' έχει θάρρος, μη θλίβεσαι τού Άβραάμ τήν άρετή μιμήσου κ' όπως αυτός, με ύποταγή στόν Πλάστη μας όπλίσου. Ο Κόριος τού ζήτησε τó τέκνο του να σφάξη κ' άδίκητος ύπάκουος σ' αυτό πού είχε προστάξει ό τραγικός πατέρας. Όμως ποτέ ό Θεός, ποτέ, άπό καρδιά μητέρας τόσο μεγάλη και σκληρή, θυσία να ζήτηση δέ θά θέληση!

Ο Μιλβουά ήταν συγκινημένος. Η καρδιά του χτυπούσε άπό ποιητική περιήγηση. Άμέσως διευσθύνθη πρós τó μέρος πού έβγινε ή άγνωστη, με τήν άπόφαση πού τήν γνωρίζου... Ίσως άπό ένα τέτατο, άκλονδώνοντας τόν νεκροταφείο στό γειτονικό πρόαυτο και είδε να μπαίνει στό νεκροταφείο και να γονατίζει με άελλπισία σ' έναν τάφο.

Είκανε τάφος παιδίον. Ο Μιλβουά κατάλαβε ότι ή άγνωστη ήτανε μια δυστυχισμένη μητέρα. Έπροχώρησε πρós τήν έκκλησία τού κοιμητηρίου και βρήκε τόν γέρο καντηλανάφτη. Ζήτησε πληροφορίες.

— Άλλοίμονο, κύριε, άπάντισε ό γέρος. Έχειται εδώ κάθε μέρα, φέρνει λουλούδια και πέφτει έτσι και μένει ώρες δλόκληρες, σάν να ζήσει κ' αυτή τó θάνατο...

— Έξέρεις τόνόμά της ρώτασε ό ποιητής. — Βαρώνη Άδριανή ντέ Ποντί. — Α, ή χήρα ενός στρατηγού τής Αύστροαυτορίας.

— Μάλιστα... Κατοικεί εδώ κοντά, στό Φοντεναί. Και κάθε μέρα, με ήλιο, ή με χιόνι, ή με βροχή, έρχεται εδώ... Είνε σάν χρόνι τώρα...

— Δυστυχισμένη μητέρα... Και ό Μιλβουά έσφογγίσε ένα δάκρυ πού ήταν έτοιμο να πέση.

— Κλάιτε, είπε ό γέρος... Ω, άς μπόρεσε και ή βαρύνη να κλάψη, όπως σεις! Να βγάλη δάκρυα.

Ο νέος τόν έκόιταξε με άπορία.

— Η λύπη της είνε τρομερή, κύριε, ούτε ένα δάκρυ δέ μπορεί να χύση!... Οι γιατροί λένε πως αυτό θά τήνε κάνει να τρελλαθή...

— Δυστυχισμένη μητέρα! Δυστυχισμένη!... έπαυλάθυβε ό Μιλβουά. Έξω από τούς χιτώντας τó μέτωπο σάν να τούρθε μια άπροσδόκητη έμνεση.

— Θά κλάψη! Έφώναξε, θά τήνε σώσω!... Και έβγινε, άφωτο πρώτα παρακάλεσε τó γέρο να μην πη τίποτα στήν κυρία για τή συνομιλία τους.

Η μητέρα, πιστή στήν καθυμερινή της έπίσκεψη, έπηρε τήν άλλη μέρα στό νεκροταφείο, έγονάτισε σάν τάφο τού παιδιού της, διαν έξω από τήν άνέμοσα σ' ένα μυστικό άπό άσπρα τριαντάφυλλα ένα μισοανοιγμένο γράμμα. Έκπληκτη και με χτυποκάρδι, παίρνει τó γράμμα, ξεδιπλώνει τó χαρτί και διαβάζει τούς δύο λόγους στίχους πού φαίνόντουσαν σάν να ήταν σταλμένοι άπό τόν ούρανό, άπό τó άγγελόδι της:

Τ' άνθη σου, πού τόν τάφο μου κόψε πρσί σπολλίσεις μαρμαίνονται μαυούλα μου, και χάνουν τ' άσμά τους. Με τά θερμά σου δάκρυα θέλω να τά ποτίσεις κ' εύθύς θά ξαναπαίρνουνε τά πρώτα χρώματά τους. Κλάψε, και μέσ στήν προσευχή ζήτη παραγορία για τó βαθύ τó σπαραγμό πού σουδωσε ή θνή ή μου. Κλάψε, και φεύγοντας, έδώ, για τή μνηση γλυκιά τά δάκρυά σου άφηνε δροσιά για τήν ψυχή μου...

Η μητέρα έβγαλε φωνή μεγάλη, τó στήθος της έφούσκωνε, θρήνοι έβγιναν άπό μέσα κ' άπάνω στό κρύο μέγαρο τά δάκρυά της έτρεχαν ποταμίδον. Τ' άνακουφιστικά δάκρυα.

Εσώθη!

Η μόσα τού ποιητού δείχτηκε πούδ δυνατή άπό τήν έπιστήμη τών γιατρών, γιατί μπόρεσε ν' άγγίξη έκείνη τή χορδή τής καρδιάς άπό τήν όποία πηγαίνει τά δάκρυα.

Όταν ή βαρύνη Ντέ Ποντί, άνακουφισμένη, σπκώθηκε, είδε πώς τής ένα νέο με γλυκιά και μελαγχολική φροσινωμία πού ήταν δακρυομένος όπως αυτή. Είσε άκόμη μερικά άπό τά στενώτερα πρόσωπα τής οικογενείας της.

— Πρós Θεού, κύριε, ποιάς είσθε; έφώταξε πέφτοντας στά γόνατα.

— Ο ποιητής τών στίχων αυτών, άπεκρίθη ό άγνωστος βγάζοντας άπό τή τσέπη του τó βιβλίο πού ή βαρύνη είχε λιπομονήσει τήν προσγομένη μέρα στό σκαμνί.

Η δυστυχισμένη μητέρα έγνόπσε τά πάντα και έπεσε στήν άγκαλιά τού Μιλβουά.

Τούτο ύπηρεζε ό ώραιότερος και τελειότερος θρίαμβος τού ποιητού.

Δεν έξινε κι αυτός πολύ. Ήθελε τόν όνόματό κ' ύστερα άπό τó σκρότημα τών φύλλων έπεσε κι' αυτός. Ή ώραία του και ευγενική ύπαρξη σκεπτική άπό τόν κοφόν άνεμο τής κακίας άρρώστειας. Ήταν άπό καιρό φθοιός...

Ο Μιλβουά είχε προάσθανεί τόν θάνατό του και τόν μοιρολόγιο στό περίφημο έκείνο ποίημα τού „Τό πέσιμο τών φύλλων πού άρχιζε έτσι:

Τού χιονώδους πέφτουνε τά φύλλα μαρομένα και κινεσός ό άνεμος στό χύμα τά σκρόπια, έ' άηδόνι τώρα έσάπασε και θέληγτρο κανένα τή φύση δέ σπολλίσει...

ΓΑΛΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΜΙΑ ΦΩΝΗ ΣΤΟ ΣΚΟΤΑΔΙ

ΤΟΥ JEAN-JOSÉ FRAPPA

Όταν τον παρακάλεσαμε να μας διηγηθῇ καμμιὰ ἱστορία τοῦ εὐρωπαϊκοῦ πολέμου, ὁ λοχαγὸς Ντυρέτ φάνηκε πρόθυμος νὰ μᾶς εὐχαρίστησῃ κι' ἄρχισε ἀμέσως :

— Τὸ καλοκαίρι τοῦ 1916, μᾶς εἶπε, ἦμουν αὐτὴν ἑβδομάδα, στὸ χωριὸ Βαμουλέν, μαζὺ μὲ τὸν ταγματάρχη Λαρέν. Εἶχαμε ἐγκατασταθεῖ οἱ δύο μας σ' ἓνα παλιὸ σπίτι τοῦ χωριοῦ. Κοντὰ σ' αὐτὸ περνοῦσε ὁ μεγάλος δρόμος ποὺ πηγαίνει ἀπὸ τὸ Σόμ-Τουρμπὲ στὸ Βίλνιρ-Τουρμπὲ, ποὺ οἱ Γερμανοὶ μᾶς τὸν βομβαρδίζανε ταχτικά.

Μιὰ βραδυὰ τοῦ καλοκαιριοῦ αὐτοῦ εἶχαμε δουλεῖα πολὺ. Ἡ ὥρα ἦταν πολὺ προχωρημένη, εἶχαμε ὅμως ἀκόμα κατὰ ἀναφορὰς νὰ κάνουμε καὶ νῦν αὐτὸ ἀποφασίσαμε νὰ μὴν πέσουμε νὰ κοιμηθούμε, ἀλλὰ νὰ ἐξακολουθήσουμε τὴν ἐργασία μας. Εἴμαστε μονά-νοι μας στὸ σπίτι αὐτὸ πούχαμε ἐγκατασταθεῖ, καὶ εἶχε χτυπήσει ἔντεκα. Σιγὴ νεκρικὴ βασιλεῖε στὸ χωριό. Ὁ βομβαρδισμὸς εἶχε σταματήσει ἔδω καὶ κάμποσιν ὥρα, κι' ὅλος ὁ κόσμος κοιμώταν ἤσυχο.

Ἄξαφνα, ὁ ταγματάρχης Λαρέν σηκώθηκε ἀπ' τὴ θέσι του, ἀνοίξε τὸ παράθυρο, ἔσκυψε κατὰ ἔξω καὶ φώναξε στὸ σκοτάδι :

— Ποιὸς μὲ φωνάζει ;

Καμμιὰ ἀπάντησι δὲν τὸν ἀκούσα νὰ λάβῃ. Καὶ δευτέρη φορά, ὁ ταγματάρχης Λαρέν, ψάχνοντας ἐπιμονὰ μὲ τὸ μάτι του τὸ πικρὸ σκοτάδι, φώναξε, περὶ δυνάτῃ ἀκόμα :

— Ποιὸς μὲ φωνάζει ;

Ἀλλὰ καὶ πάλι καμμιὰ ἀπάντησι δὲν ἔταραξε τὴ σιγαλιὰ τῆς καλοκαιριότητος νύκτας. Ὁ ταγματάρχης μὲν ἔλειπε τότε τὸ παράθυρο κι' ἤρθε καὶ κάθησε ἀντικρὺ μου, ἐκεῖ πού καθότανε καὶ πρώτα :

— Πιστέενο εἶνε, μοῦ εἶπε μὲ μὲν ὡς τίποτα :

— Ποιὸς μὲ φωνάζει ;

— Ὁχι ταγματάρχα μου !

— Πιστέενο. Ἄς εἶνε ὡς. Ἄν ἦτανε κανεὶς, θὰ ἐναφώνεσε πάλι.

Ἐμπρὸς λοιπόν, τὴ δουλειὰ μας τώρα ;

Ποῦ εἶχαμε μείνει ;

Ὁ Λαρέν ἤρε τὴν πέννα του στὸ χέρι, μὲ σχεδὸν ἀμέσως, σηκώθηκε πάλι :

— Αὐτὴ τὴ φορά, μοῦ εἶπε, δὲν μπορεῖ νὰ ἔχω λάθος. Ἀκούω καθαρὰ νὰ σπανάζονται τὸνομά μου...

Πῆγε πάλι στὸ παράθυρο, τάνοιξε, καὶ ῥώτησε :

— Ποιὸς εἶνε ; Τί μὲ θέλει ;

Ἐγὼ δὲν ἀκούσα καμμιὰ ἀπάντησι.

Αὐτὸς ὅμως κατὰ φαίνεται πὺς ἀκούσε νὰ τοῦ λένε, γιατί τὸν ἀκούσα νὰ ῥωτή :

— Αἶ, νῶθω νοήγορα !

Καμμιὰ φωνὴ δὲν ἀκούστηκε πάλι ἀπὲξ, μὰ ὁ Λαρέν φαίνεται πὺς κατὰ εἶχε ἀκούσει...

— Ναι, καλὴ. ἔρχομαι ἀμέσως, φώ- νηξε ὁ Λαρέν. Μὰ ποιὸς μὲ θέλει ; τί νὰ κάνω ; Μὰ πὲς μου λοι- πόν, χροιστιανὲ μου... αἶ, τί ;... Νῶθω ἐκεῖ ; Καλὰ... ἔρχομαι...

Τώρα, κατεβαίνω...

Ἐνῶτε νευρικό τὸ παράθυρο καὶ γυρίζοντας σὲ μένα, μούπε :

— Φαίνεται πὺς εἶνε μακριὰ αὐτὸς ποὺ φωνάζει, γιατί δὲν μπορὼ ν' ἀκούσω καθαρὰ τί μοῦ λέει. Μὰ γιατί δὲν ἐρχεται περὶ κοντὰ ; Ποιὸς νᾶνε, ποιὸς νὰ τὸν στέλνῃ ἄραγε ; Τὸν ἀκούσε Ντυρέτ, τί μούλενε :

— Κύριε ταγματάρχα, ἔλατε νοήγορα, ἔλατε νοήγορα. Ὅλο αὐτὸ μοῦ φωνάζει. Μὰ δὲν τὸν ἀκούσε ἐσὺ ; Τίποτ' ἄλλο δὲν ἔλεγε. Ὅλο κι' αὐτὸ μοῦ φωνάζει.

Ἐγὼ τὸν κῆρυκα κατὰπληκτος, γιατί καμμιὰ φωνὴ δὲν εἶχαν ἀκούσει τ' αὐτὴν μου. Κ' ἔλενα μέσα μου μὴπως ὁ ταγματάρχης μου εἶχε πάθει τίποτα. Γιατὶ ἦμουν ἀπολύτως βέβαιος ὅτι κανένας ἄλλος δὲν εἶχε τορᾶει τῆς μαύρης αὐτῆς νύκτας τὴ βαρεὶα σιωπῆς.

Ὁ Λαρέν φέρεσε τὴν κάσκα του καὶ ψιθύρισε :

— Ποιὸς νᾶν' αὐτὸς ποὺ μὲ γυρεῖς τέτοια ὥρα ! Μήπως μὲ θέλει ὁ γιαντὸς ; Μήπως μὲ θέλει ὁ συνταγματάρχης ἢ κανένας ἄλλος ἀξιωματικός ; τέλος πίντων, θὰ ἴδω. Δὲν ἔχω παρὰ νὰ βγῶ ἔξω καὶ νὰ βρῶ τὸν ἄνθρωπο αὐτὸν ποὺ μὲ φωνάζει.

Μ' αὐτὰ τὰ λόγια, ὁ ταγματάρχης ἔκανε νὰ φύγῃ. Μὰ τὴ στιγμή πού πηγαίε ν' ἀνοίξῃ τὴν πόρτα, γύρισε πίσω καὶ μούπε :

— Ἐλα κι' ἐσὺ μαζὺ μου. Γιατὶ νὰ μείνῃς μόνος σου ἔδω μέσα ;

Ἰσως ἄλλαξε νὰ σὲ χρειαστῶ καὶ τίποτα... Ἐλα καλύτερα μαζὺ μου...

Κατέβηκα τὴ σκάλα ἀπὸ πίσω του καὶ βγήκαμε μαζὺ στὸν δρόμο Σύννεφα κελώρια σκεπάζανε τὸν οὐρανὸ καὶ τὸ σκοτάδι ἦτανε τέτοιο πὺς δὲ διακρίναμε τίτ' ἓνα μῆτρο μπροστὰ μας...

Ἀναψα τὸ ηλεκτρικὸ φανάρι καὶ πούχα στὴ τσέπη μου καὶ κῆ- ρυκα...

ταξα γύρω. Κοντὰ στὸ σπίτι μας, δὲν ἦτανε κανένας...

— Ποῦ νᾶναι τώρα αὐτὸς ποὺ μὲ φωνάζει ; μουρμούρισε ὁ ταγματάρχης.

Καὶ σὲ λίγο, φώναξε :

— Αἶ, αὐτὸς ποὺ μὲ φωνάζει ποῦ εἶνε ;

Ἐνα μακρινὸ μπουμπουνιέτο ἦταν ἡ μόνη ἀπάντησι ποὺ ἔλαβε ὁ ταγματάρχης Λαρέν. Καὶ ὅμως, αὐτὸς κατὰ τίχε ἀκούσει, γιατί τὸν ἀκούσα νὰ φωνάζῃ.

— Ἀπὸ δῶ ; Καλὰ ἐρχομαι...

Κι' ὁ ταγματάρχης Λαρέν ἐσκίνησε γιὰ νὰ πᾶι στὸ μέρος ἀπὸ τὸ ὁποῖον τοῦ φάνηκε πὺς ἐρχόταν ἡ μυστηριώδης αὐτὴ φωνή, ποὺ εἶχε ἐξακολουθεῖ νὰ μὴ τὴν ἀκούω. Πολὺ φοβισμένος τὸν ἀκο- λούθησα κι' ἐγὼ. Ἄν καὶ ἦτανε ξεστὸς ὁ ἀέρας τῆς καλοκαιριά- τικης νύκτας, ἔτριμα καὶ δὲν ἤξερα τί νὰ σκεφθῶ γιὰ τὴ μυστηριώδη αὐτὴ φωνή. Προχωρήσαμε ἔτσι ὡς καμμιὰ ἑκατοστὴ βήματα, κι' ἔπειτα ὁ Λαρέν στάθηκε πάλι καὶ φώναξε στὸ σκοτάδι :

— Ποῦ εἶσαι ;... Μὰ δὲν ἀκούω ! ποῦ εἶσαι ;

Ἀφωγκράστηκε γιὰ ν' ἀκούσῃ, μὰ κι' αὐτὸς δὲν ἀκούσε αὐτὴ τὴ φορά τίποτα. Γύρισε τότε σὲ μένα καὶ μούπε :

— Μὰ ἐφωγε ; Δὲν ἀκούω ; Τί εἶναι ; Μήπως τὸν εἶδε ἐσὺ, Ντυρέτ ; Μήπως πέρασε ἀπὸ δῶ καὶ δὲν τὸν εἶδα ;

Ἐγὼ, μὲ φωνὴ πού μόλις ἀκούγονταν ἀπὸ τὴ συγκίνησί μου, τοῦ εἶπα :

— Ὁχι, ταγματάρχα μου !

Μὰ οὐτε κι' ἐγὼ, μούκανε τότε καὶ ὁ ταγματάρχης... Αἶ, ποῦ εἶσαι ! ἔναφώνησε πάλι.

Ἀλλὰ καμμιὰ ἀπάντησι δὲν μᾶς δόθηκε. Τὸ μόνο ποὺ ἀκού- στικε ἦταν ὁ ἀντίλαλος τῆς φωνῆς τοῦ ταγματάρχη, ποὺ μᾶς ἤρθε πάλι γύρω μας ἢ βαρεὶα σιωπῆς τῆς νύκτας...

— Μὰ τί εἶνε κείνος ποὺ μὲ φωνάζει ; Χάθηκε ; Καὶ τώρα, τί κάνουμε ; Ποῦ νὰ πᾶμε τώρα ;

Μὲ μῆκος μποροῦμε νὰ δοῦμε καὶ ἡμετεῖς μᾶς. Στὸ συνταγματάρχη δὲ βλέπω καθόλου φῶς...

Ὁ Λαρέν σταμάτησε μὰ στιγμὴ, κι' ἔπειτα εἶπε :

— Ἔτσι ποῦ τὰ καταφέρω, Ντυρέτ, τὸ καλλίτερο ποῦχαμε νὰ κάνουμε εἶνε νὰ πᾶμε στὸ σπίτι μας καὶ νὰ πέσουμε νὰ κοιμηθώ- με. Τί λὲς ἐσὺ, Ντυρέτ ;

Προτοῦ διωκοπορτίσας ν' ἀπαν- τήσω, ἕνας ἤχος βασιλεῖ καὶ ἡ πόρ- τος ἀντήχησε στὸν ἤσυχο ἀέρα τῆς νύκτας.

— Ὁρίδα ! φώναξε τοῦ Λαρέν.

Κι' ἀμέσως γιὰ νὰ προφυλαχθῶ- με, πέσαμε κι' οἱ δύο κάτω, καὶ μείναμε ἐκλιπόμενοι μὲ τὴν κοιλί- α στὸ χῶμα. Ἡ ὀρίδα ὅμως δὲν ἐπα- σε καὶ πολὺ κοντὰ μας. Ἐπὶ τῆς ὀρίδας αὐτῆς πέρασε ἀπὸ πᾶν ἄν- τὸ κεφάλι μας, καὶ... ποῦ νομίζετε στὸ σπίτι μας, ποὺ τὸ γκρέμισε ἀμέσως ἡ ἐκρηκτικὴ καὶ τὴν ἔκαψε...

Σὲ λίγο φάνηκε ἓνα ἀπόσπασμα Ζουάβων. Τρέχανε ἔδω κι' ἐκεῖ γιὰ νὰ φυλαχτοῦνε, γιατί εἶχανε τὴν ἰδέα πὺς εἶχε ἀρχίσει ὁ βομ- βαρδισμὸς καὶ πὺς θὰ πέφτανε κι' ἄλλες ὀρίδες στὸ χωριό. Ἄ- ξαφνα, ἕνας ἀπ' αὐτοὺς φώναξε :

— Ἐπεσε στὸ σπίτι του ποῦχαμε ὁ ταγματάρχης Λαρέν !

Πολλοὶ τότε ἀπ' αὐτοὺς, χωρὶς νὰ νοιαστοῦνε γιὰ τὴ δική τους τὴν ἀσφάλεια, τρέχανε στὸ γκρεμισμένο σπίτι, μὲ τὴν ἰδέα πὺς ὁ ταγματάρχης θάτανε μέσα ὅταν ἐπεσε ἡ ὀρίδα, καὶ μὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι ἴσως δὲν εἶχε σκοτωθεῖ κι' ἐπὶ θὰ μπορούσαν νὰ τὸν σώσουν. Ὁ Λαρέν ὅμως, μόλις τοὺς εἶδε, σηκώθηκε ἀπὸ χῶμα καὶ τοὺς σταμάτησε :

— Σταθίτε παιδιά, μὴν τρέχετε, δὲν ἔχω τίποτα. Εἰμ' ἔδω, μαζὺ μὲ τὸ λοχαγὸ Ντυρέτ. Πηγαίντε νὰ φυλαχθῆτε...

Τρεῖς ἄλλες ὀρίδες πέσανε στὸ χωριό, κατὰ κανονικὰ διαλείμ- ματα δύο λεπτῶν κι' ἔπειτα ὁ βομβαρδισμὸς σταμάτησε κι' οἱ χωρι- οὶ γυρίσανε στὰ σπίτια τους. Ὁ συνταγματάρχης μας, ποὺ βγήκε τότε γιὰ νὰ δῇ τί ζημιὲς εἶχανε γίνῃ στὸ χωριό, ἤρθε καὶ μᾶς συνε- χάρη, ἐμένα καὶ τὸν ταγματάρχη Λαρέν, γιὰ τὴ σωτηρία μας. Μὰ, ἐλπίεπειτα νὰ πᾶμε νὰ περάσουμε τὴ νύκτα στὸ σπίτι ποῦχαμε νῆστες...

Μὰ πὺς ἔτρεχε τέτοια ὥρα, νὰ μὴν εἰσάσῃ στὸ σπίτι, ἀλλὰ νὰ εἰσάσῃ ἔξω, μὲ τὸ λοχαγὸ Ντυρέτ, ῥώτησε μὰ στιγμὴ ὁ συνταγ- ματάρχης τοῦ Λαρέν.

Ὁ ταγματάρχης μου δίστασε λίγο ν' ἀπαντήσῃ, μὰ σχεδὸν ἀμέ- σως εἶπε :

— Μόλις τελειώσαμε τὴ δουλειὰ μας, κύριε συνταγματάρχα,

ΓΙΑ ΝΑ ΜΑΝΘΑΝΕΤΕ

ΚΑΙ ΝΑ ΔΙΑΣΚΕΔΑΖΕΤΕ

— Στὴ Ρωσία ἐκδίδονται 900 ἐφημερίδες.

— Ἀναλόγως δηλαδὴ τοῦ πληθυσμοῦ, ἡμεῖς τοὺς περναῖμε κατὰ πολὺ. Ἀλλὰ μονάχα τοὺς Ρώσους περνοῦμε ; Βγάλετε καὶ κανένας ἄλλος τόπος περισσώτερες ἐφημερίδες ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα ;

— Στὴ χώρα τοῦ Σάμ κι' ἴσα πιστωτὴς μπορεῖ, νὰ μεταχειρίζεται ὡς... δοῦλο τὸ χρεώστη του, ἔως ὅτου τοῦ ἐξωφλήσῃ τὸ χρέος. Γι- νεται δὲ αὐτὸ ὅχι μόνον μεταξὺ ξένων, ἀλλὰ καὶ μεταξὺ συγγενῶν !

— Ἡ Ἰσπανικὴ σημαία μὲ τὸ κόκκινο καὶ κίτρινο χρώμα τῆς, εἶνε ἡ πὺς ἀρχαία ἀπ' ὅλες τῆς σημαίης τῶν εὐρωπαϊκῶν κρατῶν.

Χρησιμοποίησε ὡς ἐμβλημα τοῦ Ἰσπανικοῦ Κράτους τὸ 1785.

Ἡ τριχρόμη Γαλλικὴ σημαία χρονολογεῖται ἀπ' τὸ 1795. Ἡ κόκ- κινη Ἀγγλικὴ σημαία μὲ τῆς ἄσπρες ῥίγες χρησιμοποιήθηκε ἀπὸ τὸν Ἄγγλον τὸ 1801. Ἡ Ἱταλικὴ τὸ 1848. Ἡ Ἀστροικτικὴ τὸ 1867, καὶ ἡ Γερμανικὴ τὸ 1871.

— Μήκους 101 μιλίων εἶνε αἱ ὑπόγειες αἰδηροδρομικὲς γραμμὲς τοῦ Λονδίνου. Γιὰ τὴν κατασκευὴν δὲ κάθε μίλιον ἐδαπανήθησαν 1.000.000 λίρες.

— Κάθε ἄνθρωπος τρώει κάθε χρόνο τροφὴν βάρους ἑνὸς τόν- νου. Ὁ πληθυσμὸς τοῦ Λονδίνου καταναλίσκει κάθε ἑβδομάδα τροφὴν βάρους... 50000 τόννων.

— Σήμερα μὲ μιαν στατιστικὴν ἑνὸς Ἀγγλου, κάθε ἄνθρω- πος 50 ἐτῶν ἐργάστηκε κατὰ μέσον ὅρον 6.500 ἡμέρας, κοιμήθηκε 8000... ἡμέρες, διασκεδάσε 4000 ἡμέρες, περπάτησε 12000 μίλια, ἦταν ἀρρωστός 500 ἡμέρες, κατεβόρχθησε 15000 ὀκάδες κρέας καὶ 4000 ὀκάδες ψάρια, ἀγᾶ καὶ τυγᾶ. Ρούφηξε τέλος... 7000 γαλιόνια διαφόρων ποτῶν !.

— Στὴ Νέα Ὑόρκη δύο τυφλοὶ ζητιάνοι βρίσκονται στὴν ἴδια γωνία τῆς οἴης λεωφόρου καὶ ζητᾶνε ἐλεημοσύνη ἐπὶ 45 χρόνια συ- νεχῶς !.

— Ἐρεστε πόσο ζύγισε μιὰ μεγάλη φάλανα τῆς Γροιλανδίας πρὸ ἀποκτῶν χρόνων, ὅταν ὑπῆρχαν τέτοιες φάλαινες ;

— Ὁ φυσιοδίφης Νίλσον, βεβαίως ὅτι ζύγισε 100 τόννους. Δη- λαδὴ τὸ βάρος μιᾶς τέτοιας φάλαινας ἦταν 100 μὲ τὸ βάρος 80 ἐ- λεφαντῶν ἢ μὲ τὸ βάρος 400 βοδιῶν ! Σήμερα ὅμως τόσο πελώριες φάλαινες δὲν ὑπάρχουν πλέον. Θεωρεῖτε δὲ ὡς μεγάλῃς σαφῆ ἰδέαν ἔχουσα μήκος 70 ποδῶν. Τέλος καὶ νὰ λάβῃ κανεὶς σαφῆ ἰδέαν τὸν διαστάσεων τῆς πάλαι ποτὲ ταραστίας φάλαινης φθάνει νὰ τὴν μᾶθῃ δι' ἑνας τόννος λαδοῦ ἐξήγγο μόνον ἀπ' τῆς γλώσσας τῆς !

— Ὅταν ἐξεργᾶται τὸ ἡράσιμον Χονολουλού τοῦ ὅρου Μάουνα Λόα εἰς τὴν Νότιον Ἀμερικὴν ἐκλύπησε μὲ τὴν λάβαν του πούχε μήκος 40 ποδῶν, ἔκτασιν τριάντα χιλιόμετρον !

— Τα ὁριώτερα καὶ περισσώτερα τριαντάφυλλα τοῦ κόσμου τὰ παράγει ἡ ἀνατολικὴ Ρωμανία.

— Στὴν Ἀμερικὴ ἐκδίδεται μιὰ ἐφημερίς, ἡ ὁποία διευθύνεται, γράφεται καὶ τυπώνεται μόνον ἀπὸ γυναῖκες.

— Οἱ γεννήσεις σ' ὅλη τὴν Γῆν ἀνέχονται εἰς 36.792.000, κάθε χρόνο, 100.800 κάθε μέρα, 4.300 κάθε ὥρα, 70 κάθε λεπτὸν καὶ 1... κάθε δευτερόλεπτο.

— Σ' ὅλη τὴ Γῆ ὑπάρχουν 386.000 εἰδὴ ζώων καὶ 2.000.000 εἰδὴ ἐντόμων.

— Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς βιαιείας τῆς Βικτωρίας, στὴν Ἀγγλία κοιμήστηκαν 25 γυναῖκες !

— Εἰς τὸ Βερολίνον, ὑπάρχουν 20 συναγωγὰ καὶ εἰς ναὸς τοῦ Βουδα.

Βγήκαμε ἔξω, γιὰ νὰ κάνουμε μιὰ μικρὴ βόλτα καὶ νὰ πάρουμε τὸν ἀέρα μας. Κι' αὐτὸ μᾶς ἔσωσε καὶ τῶν δύο τῆ ζωῆ.

Ἀργότερα ὅμως, ὁ Λαρέν μὲ πῆρε κατὰ μέρος καὶ μοῦ εἶπε σιγὰ-σιγὰ σ' αὐτὴ :

— Κατάλαβε τώρα τί ἦταν ἡ μυστηριώδης αὐτὴ φωνὴ πού ἀκούγα νὰ μὲ φωνάζῃ κι' ἐσὺ δὲν τὴν ἀκούγες καθόλου ; Ἦτανε μὰ ἀπὸ τίς μυστηριώδεις αὐτὲς δυνάμεις ποὺ σχηδὸν ὅλοι οἱ στρα- τωτικοὶ πιστεύουν ὅτι προστατεύον ἐκείνους ποὺ πολεμοῦν γιὰ τὴν πατρίδα... Τί καλὰ ὅμως ποῦ σὲ πῆρα κι' ἔσένα μαζὺ μου. Χά- ρης σ' αὐτὴ τὴν ἐμπειρίᾳ μου, σὺδωσα, χωρὶς νὰ ἔχω τὴ ζωῆ...

Κι' ὁ λοχαγὸς Ντυρέτ τελειώσε τὴ διήγησί του μ' αὐτὰ τὰ λόγια :

— Ἄν ἀκούετε ποτὲ καμμιὰ παρόμοια μυστηριώδη ἱστορία, μὴ φανήτε διστακτικοί. Πολλοὶ ἀπ' τοὺς στρατιώτες μᾶς διηγοῦνται τέ- τοιες παρὰ νῆς ἱστορίες. Καὶ νὰ ἔξερετε, παιδιά, πὺς εἶν' ὅλες ἀληθινές...

Μετφρ. Γ. Σαχποπούλου

ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΝ ΤΥΠΟΝ

Μιὰ Παρισινὴ φάρσα

Νὰ μιὰ φάρσα πού τὴν συνιστᾶμεν θερμῶς σὲ κάθε ἑλληνα χα- σιμέρη καὶ πού ἔγινε τελευταίως στὸ Παρίσι :

Κάποιος ἀστεῖος ἐδημοσίευσε σὲ μιὰ ἀπὸ τῆς μεγαλύτερες παρι- σινῆς ἐφημερίδας τῆς ἐξῆς δύο ἀγγελίες :

«Κύριος ἐκκατάστατος ζητεῖ εἰς γάμον κυρίαν χωρὶς πε- ρισσοίαν».

Καὶ παρακάτω :

«Κυρία πλοσσία ζητεῖ νὰ ἐπανδρευθῇ συμπαθεῖ κύριον».

Ἐννοεῖται ὅτι οἱ ἀπαντήσεις ἔπασαν βροχή. Ὁ φαρσὲρ ἔλαβε κάπου ἑκατόμβες ἐπιστολὰς καὶ ἀπάντησε ὁ ἀθεόφορος σ' ὅλες ὡς ἐξῆς :

«Παρακαλεῖσθε νὰ εὐρεθῆτε τὴν ἐνδὲ ἡμέρα καὶ ὦρα στὴν πλατεῖα Ν... καὶ νὰ φορεῖται γιὰ διακριτικὸ σημεῖο, ἓνα ἀσπρο- λουλοῦδι στὴ μπουμπουνιέρα σας ἢ μπρὸς στὸ στήθος».

Τὴν ὁρισμένη ἡμέρα καὶ ὦρα πανταχόσοι ἄνθρωποι, ἄνδρες καὶ γυναῖκες εἶχαν συναχθῇ στὴν πλατεῖα Ν... Καὶ ὁ ἀθλιὸς φαρ- σερ τοὺς παρακολουθοῦσε γελώντας μὲ τὴν πλησιέστερο ἀστυνομικὸν σταθμὸν ὅτι εἶχαν συναθροισθῇ στὴν πλατεῖα Ν... τὰ μέλη μιᾶς μυστικῆς ἐταιρίας, κατὰ πᾶσαν πιθανότητα μολοσεβικικῆς, μὲ λευκὸ ἄνθος στὸ στήθος καὶ μέ... μαύρους ἀσφαλῶς σκοπούς.

Ἡ ἀστυνομία ἔσπευσε ἐπὶ τοῦ πού καὶ κατόρθωσε μετὰ πολλὰ ν' ἀνακαλύψῃ τὴν φάρσα, ὅχι ὅμως καὶ τὸν φαρσὲρ πού τῷε στρίψαι ἐγκαίρως.

Ἡ διάνοιξις τοῦ χαρακτῆρος διὰ τῶν δονήσεων

Ὅλοι γνωρίζομεν ὅτι ὑπάρχει σχέση μετὰ τῶν χειρὸς καὶ ἐγγέ- φάλου καὶ ὅτι ἡ σχέση αὕτη ἀποτελεῖ τὴν βάσιν τῆς Γραφολο- γίας, τῆς ἐπιστήμης δηλαδὴ πού κρίνει τὸν χαρακτῆρα τοῦ ἀνθρώ- που ἀπὸ τὸ γράψιμό του. Ἡ ἐπιστήμη αὕτη ἔκαμε τελευταίως καὶ νέαν σπουδαί

ΤΑ ΠΑΘΗ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΩΝ

ΜΙΑ ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΗ ΤΡΑΓΩΔΙΑ

Ριχάρδος ο Λεοντόκαρδος και η στέφης του. Τὰ δῶρα τῶν Ἑβραίων. «Θάνατος στοὺς μάγους !...». Ὁ περὶ μόνον τὸ βῆπτισμα σώζει. Σκηναὶ στὸν Πύργο τοῦ θανάτου. Ὁ Ἰωακείμ Σαλῶθ καὶ ἡ ὥρεια Ἄννα. Ἐνας ἱστορικὸς Ραββίνος. Ἡ τραγικὴ χρονολογία.

Ὅταν ὁ Ριχάρδος ὁ Λεοντόκαρδος ἀνέβηκε στὸν Ἀγγλικὸ θρόνο, διεκήρυξε μὲ τυμπανοκρουσίαν διὰ ἀπαγορεύει τοὺς Ἑβραίους τοῦ Λονδίνου νὰ παρεντρεθοῦν στὴ στέφης τοῦ πον ἐπρόκειτο νὰ γίνῃ στὸ Ὀδεομίνοντες σὲ 3 Σεπτεμβρίου 1157. Τὴν ἀπόφαση αὐτὴ τοῦ ἐνέπνευσε αἰσθημα δροσιδαιμονίας, ἐφοβότανε δὲ λατρεῖν τὴ μαγεία ποὺ ἡ γενικὴ ἰδέα ἀπέδιδε τοὺς Ἑβραίους. Ἀς μὴ λησμονοῦμε διὰ τὰ σκοτεινὰ ἐκείνα χρόνια οἱ μάγιοι ἔθεωρον τὸ κῆρυξ τῶν τυχῶν τοῦ ἀνθρώπου, ὅτι μυστηριώδη καὶ παντοδύναμα. Σύμφωνα διὸς μὲ τὰ παροπαράδοτα ἐθίμα τῶν Ἰσραηλιτῶν, ὡφείλαν νὰ προσφέρουν δῶρα ἐκ κάθε νέου βασιλεῖα τὴν ἰδίαν μέρα τῆς στέφης του. Μερικοὶ λοιπὸν Ἰουδαῖοι, ποὺ δὲν εἶχαν λάβει γνῶσι τῆς ἀπαγορευτικῆς διαταγῆς, παρουσιάσθηκαν στὸν τόπο τῆς τελετῆς καὶ κατέθεσαν στὰ πόδια τοῦ Βασιλεῖος τὰ δῶρα τῶν, πολὺτιμα μάλιστα, καὶ μὲ θεωροῦντες λόγους τὸν παρακαλοῦσαν νὰ τοὺς ἀφῇσιν νὰ ζήσουν στὸ Βασιλεῖον τοῦ δῶρα, τοὺς εἶχαν ἀφῇσιν καὶ οἱ προκτοχοὶ τοῦ βασιλεῖος. Οἱ δὲ δοστικοὶ αὐτοὶ Ἑβραῖοι ἐξεχώριζαν ἀνάμεσα στὸ ἄλλο πλῆθος ἀπὸ τὰ ἰδιαίτερα τῆς φυλῆς τῶν φορέματα καὶ κυρίως ἀπὸ τὴν πρόσθινον σκούφια ποὺ ἐφορούσαν ὑποχρεωτικῶς. Ἐνας λοιπὸν ἀπ' αὐτοὺς χτυπιέται ἀπὸ ἕνα χριστιανὸν, μὴν γινώσκων τὴν φύσιν, ἐρεῖσιν οἱ αὐτοὶ καὶ ὁμοῦν ἐναντίον ὅλης τῆς Ἰσραηλιτικῆς Ἐπιτροπῆς ποὺ ἐμπήκε ὅς Ἄντικτος νὰ προσφέρῃ τὰ δῶρα. Σέρνουν τοὺς δοστικοὺς ἐκείνους ἀπὸ τοῦ ἐξουτελλίζον καὶ τοὺς χτυποῦν ἀλβανικά.

Εἰσι δίνεται τὸ κακὸ παράδειγμα. Ὁ ὄχιος τοῦ Λονδίνου καὶ πολλοὶ ἄλλοι ποὺ εἶχαν μαζευθεῖ ἀπ' ὅλη τὴν Ἀγγλίαν γιὰ τὴν ἐορτὴ τῆς στέφης, μαθαίνουν διὰ τὰς ὁδοὺς ὅτι ὁ Βασιλεὺς εἶχε διατάξει τὴν ἐξόντωση τῶν Ἑβραίων καὶ ἀρχίζει τότε φοβερὸ κινήσιον ἐναντίον τῶν. Δὲ λησμονοῦνται οὐτε τοὺς γέροντες, οὐτε τὰ παιδιὰ, οὐτε τὴς γυναῖκες. Μερικὲς οἰκογένειες κλείνονται στὰ οἴκια τους, γὰρ νὰ σωθῶν, ἀλλὰ ματαίως. Ὁ μαγισμὸς καὶ ὁ βράζει φωτιά στὰ οἴκια καίτοι χάνονται καὶ οἱ τελευταῖοι Ἰουδαῖοι τοῦ Λονδίνου.

Τὸ παράδειγμα τῆς πρωτεύουσας μιμνῶνται οἱ κυριώτερες πόλεις τῆς Ἀγγλίας, καὶ τὸ Ἰσραηλιτικὸ αἷμα ἐρεῖσιν παταμπῶν οὐδὲ ὅλες τῆς Ἀγγλικῆς ἐπαρχίας. Μερικοὶ δ' ὡς, φοβηθέντες δέχονται νὰ βαπτισθῶν χριστιανοὶ καὶ εἰσι γλυτώνον τὴ ζωὴν. Στὸ Ὑόρκ δὲ ἄλλοι Ἑβραῖοι, ἀφ' οὗ εἶδαν ὅλους τοὺς ἀγνῶστους τὸ βῆπτισμα ὁμοθρόονους τῶν νὰ σφαγῶν μὲ τοὺς σκληρότερον ἐρόπους, κατέφυγον ὅς ἔβαν πύργου καὶ ἐκεῖ ἀνέστησαν ἀπελπιστικά. Κράτησαν ὅσο μπορούσαν. Τέλος, δὲν ἔφθορος τῶν Χριστιανῶν ἐπλησίαζε, ὁ Ραββίνος ἐκάλεισε τοὺς πιστοὺς καὶ τοὺς μίλησε ἐτοίς:

— Ἀδελφοὶ καὶ τέκνα τοῦ Ἰσραὴλ ! Ὁ Θεὸς τῶν πατέρων μας, μὲς προστάζει ν' ἀποθάνωμεν ὑπὲρ τοῦ Θεοῦ Νόμου, διὸς ἀπέθαναν ἄλλοτε οἱ πρόγονοί μας. Ἄν πέσομε στὰ χεῖρα τῶν ἐχθρῶν μας, θὰ βασανισθῶμε ἀνπλεῶς καὶ θὰ πεθάνομε. Ἀς δόσωμε λοιπὸν θεληματικὰ στὸν Πλάστη τὴν ψυχὴν μὲς καὶ ἂς ζήσωμε μὲ ἄλλη καλλίτερη ζωὴ.

Οἱ ἐπελοχύμασαν τὰ λίγρια τοῦ γέροντος Ραββίνου καὶ ἀφ' οὗ ἐροῖσαν στὴ φωτιά τὰ πλοῦσια φορέματά τους, τὰ διαμαντικὰ καὶ οἱ πολυτίμητοι εἶσαν, ἔβαν φωτιά στὸν πύργου καὶ περιέμεναν τὸ τέλος τους...

Τὴ στιγμή ἐκείνη ἐπὶ τὸν ἐπὶ τῆς τοῦ πύργου φανερώναται ὁ πλοσιώτερος τῶν ὁμοφύλων τῶν, ὁ Ἰωακείμ Σαλῶθ, ὡραῖος ἄνθρωπος καὶ στυβαρδός, στήν ἀκμὴ τῆς ἡλικίας του. Κρατοῦσε ἀπὸ τὸ χεῖρ τὴ γυναῖκα του Ἄννα, νέα καὶ ὡραία τὴν Ἑβραία. Μὲ τὸ ἄλλο χεῖρ ἔνα τοκευτοῦ.

— Σκύψε νὰ πεθάνῃς, τῆς λέει, παρὰ νὰ πέθῃς στὰ χεῖρα τῶν ἐχθρῶν μας καὶ ν' αἰμασθῇς !

Καὶ τὴν φιλεῖ στὰ χεῖρα καὶ οὐδὲ μέτωπο. Ἡ Ἄννα, ἀπακούει πᾶν ἀνδράκι, γονατίζει. Καὶ ἐκεῖ, μπροστὰ τοῦς ὁμοφύλους τοῦ ποὺ ἔκλαιγαν καὶ τοὺς χριστιανούς ποὺ λυσσοῦσαν κάτω, ὁ Ἰωακείμ Σαλῶθ σηκώνει τὸ τοκευτοῦ καὶ ἀποκεφαλίζει τὴν γυναῖκα του !

— Ἰουδαῖοι, φωνάζει, κάνετε τὸ ἴδιον ὅλοι σας ! Καὶ οἱ ἄλλοι τὸν μιμνῶνται. Οἱ γυναῖκες πρόθυμες γονατίζουν καὶ δέχονται τὸν ἀπολυτρωτικὸ θάνατον. Ἐπειτα ἐρεῖσιν ἡ σειρά τῶν ἀνδρῶν. Γρήγορα-γρήγορα αὐτοχειριάζονται ὅλοι καὶ εἰσι οἱ φλόγες τῆς πυρκαϊῆς περικυκλῶνται τὸν πύργου, δὲν ἔχουν πιά νὰ κάψουν παρὰ πτώματα πλημμυρισμένα στὸ αἷμα.

Θέλετε καὶ τὸν ἐπίλογον τῆς μεσαιωνικῆς αὐτῆς τραγωδίας ; Ἰδοὺ αὐτός :

Τὶς ἀκόλουθες μέρες, ὅλα τὰ χρεωστικὰ γραμμῆματα τῶν Χριστιανῶν πρὸς τοὺς Ἑβραίους ἐμαζεύθησαν στὰ χεῖρα τῶν δημοσίων ἀρχῶν, ληφθέντα ἀπὸ τὰ μέρη στὰ ποῖα εἶχαν κατατεθεῖ, καὶ παραδόθηκαν σὲς φλόγες. Ὡστε, ἀπὸ τὴν πρῆξιν αὐτὴ γίνεται φανερὸν διὰ αὐτοὺς ἦσαν ὁ κυριώτερος λόγος τῆς κατα-

ΜΙΚΡΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΔΕΛΦΙΝΟΥ

ΤΟΥ ALPHONSE DAUDET

Ὁ μικρὸς Δελφίνος εἶνε ἄρρωστος. Ὁ μικρὸς διδάσχος τῆς Γαλλίας, ἀλλοῖμονο ! θὰ πεθάνῃ... Σὲ διὰς τῆς ἐκκλίσεως τοῦ βασιλείου, ὁ δὲ κόσμος προσεύχεται καὶ ἀνδρὶς μεγάλα κερί, γιὰ τὴν ἐγεία τοῦ διαδόχου. Οἱ δὲ οἱ τῆς πρωτεύουσας εἶνε ἔρρητοι, καὶ πολλὰς κόσμος ἔχει μαζευθεῖ γύρω ἀπὸ τὸ παλάτι. Ὅλοι ἀγωνιοῦν. Ὅλοι θέλουν νὰ μᾶθουν νέα. Στὸ παλάτι ὅλοι βρίσκονται σ' ἐξαιρετικὴ συγκίνηση. Ἀξιωματικοὶ τῆς ἀπρεσίας τοῦ πρίγκιπος, ὑπηρετῆς, δαίμονες, πηγαίνοντες διαρκῶς. Οἱ γαλιερὲς εἶνε γεμάτες ἀπὸ ἀλκῆς καὶ εὐγενεῖς μὲ μεταξὺ τῶν σούχα, οἱ ὁποῖοι σὺν τῶν νεογνῶν, καὶ τῶν πρὸς τὸν δόλωνα νέα μὲ χαμπωμένη φωνή. Οἱ κυρίες τῆς τιμῆς εἶνε ἐξαιρετικὰ συγκινημένες καὶ μετὰ βίας κρατοῦν τὰ δάκρυά τους. Σ' ἕνα διαμῆριον συνέβηκε τὸ ἱατρικὸ συμβούλιον. Ὅλοι τὴν ὥρα ἀκούγονται οἱ ἑλαφροὶ ἀναστεναγμοὶ τοῦ μικροῦ Δελφίνου. Ὅλοι τότε ἀνατριχίλουν... Καὶ ὁ βασιλεὺς ! ποὺ εἶνε ἡ αὐτοῦ μεγαλειότης ; Ὁ βασιλεὺς εἶνε κλεισμένος σ' ἕνα διαμῆριον. Οἱ μεγαλειότητες δὲν ἀποτοῦν νὰ τοὺς βλέπουν οἱ ἄλλοι νὰ κλαῖνε... Γιὰ τὴν βασιλείαν τῶν ἄλλων ἡ ἀλλοτρία τὸ πᾶν. Καθισμένη κοντὰ στὸ ἀγαπητό τῆς παιδὶ, βρεχέι τὸ ὡραῖο τῆς προσώπου μὲ θερμὰ δάκρυα... Ὁλοῦνται οἱ δὲ δοστικοὶ... Οἱ κυρίες τῆς τιμῆς τὴν ἀκρότητα βοῦντες. Στὸ πολυτέλειστον, μὲ δαντέλλες, κρεββάτι τοῦ μικροῦ Δελφίνου, ὁποῖος σὸν τὸ χιόνι, μένει ἀκίνητος μὲ κλεισμένα τὰ μάτια. Νομίζουν πὺς κοιμάται. Ἀλλὰ ὅχι. Ὁ μικρὸς Δελφίνος δὲν κοιμάται.

Ἐξάφνα σέρφει πρὸς τὴν μητέρα του, καὶ ἐπειδὴ τὴν εἶδε νὰ κλαῖν, τῆς εἶπε :

— Γιατὶ κλαῖς, βασίλισσα ; Μήπως φοβεῖσθε διὰ τὸ πεθάναι ; Ἡ δοστικὴν μητέρα θέλωσε ν' ἀπαντήσῃ, ἀλλὰ τὴν ἀναγκάσκει τὴν ἐνδοξίαν.

— Μὴ κλαῖτε πιά βασίλισσα, λησμονεῖτε διὰ εἶμαι ὁ Δελφίνος, καὶ διὰ οἱ Δελφίνες δὲν μποροῦν νὰ πεθάνουν ἐτοίμοι. Ἡ βασίλισσα κλαῖει ἀκόμα καὶ ὁ μικρὸς Δελφίνος ἀρχίζει νὰ φοβᾶται.

— Δυστυχία μου ! φωνάζει οὐ μὴ στιγμή, δὲν θέλω νὰ μὲ πᾶρῃ ὁ Χάρος, καὶ ἔξω πῶς θὰ τὸν ἐμποδίσω νὰ ἔλθῃ ἔως ἐδῶ... Ἀς ἔλθουν σαρδάνες δορυφόροι πολὺ δυνατοί, νὰ μὲ φυλάξουν γύρω-γύρω. Βάλτε ἀκόμη ἑκατὸ μεγάλα κανονία νὰ μὲ φυλάξουν νύκτα καὶ μέρα κάτω ἀπὸ τὰ παράθυρά μου... Κι' εἰσι ὅλοι θάμνη ἀσφαλισμένοι. Ἀλλοῖμονο ! τὸ Χάρον δὲν τοκμήν νὰ μὲ ζυγώσῃ !

Ἡ βασίλισσα γὰρ νὰ εὐχαριστοῦν τὸ ἀγαπητό τῆς παιδὶ, δίδει διαταγὰς νὰ ἐκτελέσουν τὴν ἐπιθυμίαν του. Ἀμέσως ἀκούονται τὰ μεγάλα κανονία νὰ πλοσιάζουν τὰ παράθυρα τοῦ πρίγκιπος, καθὼς καὶ οἱ σαρδάνες δυνατοὶ δορυφόροι ποὺ ἐποδοῦνται γύρω ἀπὸ τὸ βασιλικὸ κρεββάτι. Ὁ μικρὸς Δελφίνος χτυπᾷ τὰ χεῖρα τὸν ἀπὸ χαρὰ βλέποντας τοὺς γίγαντας ἐκείνους.

Ἀναγνώριζε ἕνα ἀπ' αὐτούς.

— Λορραίν ! Λορραίν ! τοῦ φωνάζει.

— Ὁ γίγας πλοσιάζει.

— Σὲ ἀγαπῶ πολὺ, καλέ μου Λορραίν. Γιὰ νὰ δῶ τὸ ὄφρ σου... Ἄν ὁ Χάρος θέλῃ νὰ μὲ πᾶρῃ, θὰ τὸν σκοτώσω. Δὲν εἶμαι ἐτοίμος ;

— Μάλιστα κύριέ μου ! ἀπαντᾷ ὁ Λορραίν.

Καὶ δὸν δάκρυα ἔβρεξαν τὰ μάτια τοῦ Λορραίν. Αὐτὴ τὴ στιγμή μῆπκε ὁ πνευματικὸς κραυγῆς τὴν ἀγία κοινωνία. Ἀρχίζει νὰ ψιθυρίζῃ μερικὰ ἱερὰ λόγια. Σὲ μὴ στιγμή ὁ μικρὸς Δελφίνος μέσα στὸ παραληρηματικόν, τοῦ λέει :

— Ἐξέρω τὶ θὰ γίνῃ, καλέ μου πάτερ. Ἀλλὰ μῆπως ὁ μικρὸς μου φίλος Βέπο θέλῃ... νὰ πεθάνῃ... σὲ θέσῃ μου κι' ἐγὼ ν' ἀντιδράω νᾶ... τοῦ δώσω πολλὰ... λεπτὰ...

Τότε ὁ πνευματικὸς ἀρχισε νὰ τοῦ λέγει παρήγορα λόγια μὲ χαμπὴ φωνή. Ὅταν τελείωσε ὁ πνευματικὸς ὁ Δελφίνος λέγει ἀναστεναγνῶντας :

— Αὐτὸ ποὺ μοῦ λέγετε, πάτερ μου, εἶνε λυπηρὸν. Ἐνὰ πρῶτον δὲς μὲ παρηγορεῖ, διὰ ἐκεῖ ἀπάνω στὸ παράδεισον, θὰ εἶμαι ὁ Δελφίνος... Γνωρίζω διὰ τὸ καλὸς θεὸς εἶνε... ἐξ ἀδελφός μου... καὶ δὲν θὰ μὲ κακομεταχειρισθῇ...

Ἐπειτα στρέφοντας πρὸς τὴν μητέρα του προσθέτει :

— Ἄς ποὺ φέρουν τὰ καλλίτερα μου φορέματα καὶ τὰ βελούδινα σκαρπίνια μου. Θέλω νᾶμαι ὡραῖος μεταξὺ τῶν ἀγγέλων... ἐκεῖ πάνω στὸ παράδεισον.

Σὲ λίγα λεπτὰ θρῆνοι καὶ κοπέτοι ἀκούγονται σὲ παλάτι. Ἀλλοῖμονο ! ὁ ἀπαισιος Χάρος δὲν ἐφοβήθηκε οὐτε γίγαντας, οὐτε κανόνια... Τίποτε !

Ὁ Δελφίνος, ὁ μικρὸς διδάσχος τῆς Γαλλίας, εἶχε πεθάνει !

Μετφρ. Γιάγκου Γερσέ

στρεφῆς τῶν Ἰσραηλιτῶν. Συμβιβασμὸς τοῦ γαντισμοῦ μὲ τὸ ἀτομικὸ συμφέρον.

Ἡ τρομερὴ αὐτὴ σφαγὴ μένει ὡς μαύρη χρονολογία στὴν ἱστορία τῆς Ἰσραηλιτικῆς φυλῆς.

ΤΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΑ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΤΟΥ ΠΟΛΥΒΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Τὸ βράδυ ἐκεῖνο ὅλη ἡ ἀριστοκρατία τοῦ Ναυπλίου καὶ πρὸ πάντων ὁ στρατός, μὲ τὸν διοικητὴν μου ἐπὶ κεφαλῆς, εἶχον ὑπερπληροῦσιν τὸν στενὸν χώρον τοῦ θεατρικοῦ.

Ἡ ὑπόθεσις ἦτο περίπου ἡ αὐτὴ μὲ τὴν ἐκδιδομένην ἡδὴ διασκευὴν. Ὁ Ἡρακλῆς ἀγαπᾷ τὴν Σελήνην. Ἐκεῖνη ἐπειδὴ ἀγαπᾷ τὸν Ἑνδομῆμονα, παίζουσα μὲ τὸ αἰσθημα τοῦ Ἡρακλῆος, τοῦ δίδει συνέντευξιν εἰς ἕνα σπήλαιον τοῦ Λαίμου τῆς Ἡλίδος, ὅς ὅταν ἀκριβὸς πῶς ἡ σύζυγος τοῦ Ἡρακλῆος ἐκεῖνη εἶχε συνέντευξιν μὲ τὸν αἰώνιον ἐραστήν της τὸν Ἄρηνα. Αὐτὴ ἦτο ἡ πρῶτη πρῆξις. Ἡ δευτέρα πρῆξις εἶνε εἰς τὸ σπήλαιον, ὅπου πηγαίνει ὁ Ἡρακλῆς καὶ περιμένει τὴν Σελήνην. Ἀλλ' ἀντὶ αὐτῆς ἀποσπᾶται εἰς τὸ σκοτάδι μὲ τὴν σύζυγον του, ἐρχεται καὶ ὁ Ἄρης, ἐκπαιδευτὴς συγγένους, καὶ τέλος ἐμφανίζεται εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ σπηλαίου ἡ φαινητὴ μορφή τῆς Σελήνης, ὁ δὲ Ἡρακλῆς εὐρίσκει τὸν οὐκ ἐκ τῆς ἀποκαλύψεως.

Ἐὰς ἐδῶ τὸ ἔργον μου ἐποχρωροῦσεν ὀνοφερά. Τὴν στιγμήν ποὺ ἐνεφανίσθη ἡ Σελήνη, ἐκρατοῦσε καὶ ἕνα βεγγαλικὸν φῶς ἐξ ἀντικυλίου, διὰ νὰ φωτίσῃ τὴν πλάνην τοῦ ὀλυμπίου συζύγου. Αὐτὸ τῆς καὶ αἰτία τῆς καταστροφῆς τοῦ ἔργου μου ! διότι τὸ βεγγαλικὸν φῶς ἔχυνε λάβαν, ἡ ὁποία ἐπεσεν εἰς τὸ πέπλον τῆς Ἀφροδίτης καὶ τὸ ἀνέφλεξε !

Καταλαμβάνεις, φίλε μου, τὴν ἐπικολοῦσιν εἰς τὸν στενὸν ἐκεῖνον χώρον. Συναγματούρης, ταγματάρχης, ἐφέται, δικηγόροι καὶ οἱ οἱ ἐκείνην εἰς τὰ πρῶτα καθίσματα, ἔβρεξαν εἰς τὸ κρηνην, ἤπαθε καθένας ἀπὸ ἕνα κουβάν ἡ μαστέλλο μὲ νερό, καὶ ἔβρεξαν εἰς τὴν ἀτυχὴ Ἀφροδίτην, ποὺ ὠρύετο εἰς τὸ παρρησίου, ἐπικαλούμενη τὴν βοήθειαν τῶν θεατῶν ! Τέλος καταβυθίσθη ἡ σωτηρία τῆς Ἀφροδίτης, ποὺ εἶχε τελεώσει τὸν ὄλον τῆς ἡμέρας ὅς ἂν ὁ μὲ ν ἡ καὶ πάλιν, ἐγὼ δὲ ὁ ἀτυχῆς, μὴ γνωρίζων ἂν ἐπεσε νὰ γελᾶται ἡ νὰ κλαῖται, ἐπανήλθα εἰς τὸν στρατόν μου, καταρρώμενος τὴν ὥραν ποὺ ἀπεφάσισα νὰ δώσω τὸ ἔργον μου πρὸς παράστασιν.

Τὴν ἐπομένην ὅλον τὸ Ναῦπλιον ἐγελοῦσε μὲ τὴν τύχην μου. Ἦτο ἡ πρώτη θεατρικὴ μου περιπέτεια, στὴν πρώτην τοῦ ἔργου μου, ποὺ πραγματικῶς εἶχε π ἂ ρ ε ι φ ω τ ι α, τὰς δὲ ψυχολογίας ἐκείνας μὲ τὰ μαστέλλα, τὰς ὑπέστη ἡ Ἀφροδίτη κ' ἐγὼ !

Ἐπιστολὴ 4.

Φίλε μου,

Παρατήρησα, εἰς τὸ μακρὸν θεατρικόν μου στάδιον ἰδίως, διὰ μερὰ ἔργα εἶχαν ἐκάναν τὸν τὴν σφαγὴν τῆς ἀτυχίας, ἀδιάφορον ποῖα εἶνε ἡ ποιότης τῶν. Ἡμπορεῖ νὰ εἶνε καὶ καλὰ καὶ νὰ μὴ παρασταθῇ ποτὲ, ἡ νὰ παρασταθῇ ὑπὸ χειρὸς καὶ συνθήκας καὶ ν' ἀποτύχῃ. Αὐτὸ συνέβη μὲ τὸ «Ἀπὸ τῆς ἰστορίας Ὑδραν» ὅπως θὰ σημειώσω κατωτέρω.

Περὶ τῶν ἔργων μου δὲν θὰ δώσω κρίσεις ἐγὼ ! εἰς τυπωμένα καὶ ἡ κριτικὴ τοῦ μέλλοντος ἂς τὰ ταξινόμησιν ὅπου θέλει, σύμφωνα μὲ τὴν ἀγαθὴν συνείδησιν, ἡ μὲ τὴν ἀναιδέα περὶ ἔργων μου, ποὺ περὶ ὅπως οὐτε τοῦ βαυτοῦ μου, ὅταν πρῶτονται περὶ ἔργων μου, τὰ ὅποια ἀπετυγχῶν, ἡ καὶ ἐπέτυχον, ἐνῷ ἐπηρεαζέτο ἡ ἀποτυχία.

Πρὸς τὸ παρὸν ἐπανερχομαι εἰς τὴν «Μάρκελλαν», εἰς τὴν ὁποίαν καὶ ὀφείλω τὴν πρώτην σοβαρὰν θεατρικὴν μου ἐμφάνισιν. Ὅπως εἶπα, τὴν εἶχα ὀρεῖ εἰς τὸ μπουσῖλον μου καὶ τὴν εἶχα λησμονήσῃ. Κατὰ τὸν Μάιον ὅμως τοῦ 1895 παρεκάλεισά με τὸ ἀδελφόν μου νὰ τὴν δώσῃ εἰς τὸν διοικητὴν Δημήτριον Κοτοπούλῃν, ποὺ ἦτο φίλος του. Τὴν ἔδωκε. Ὁ Κοτοπούλης τὴν ἐρρίψεν εἰς ἕνα σπυρτί καὶ τὴν ἐλησμόνησε...

Ἀπ' ἐδῶ ἀρχίζει ἡ ἀφήγησις τοῦ ἰδίου Κοτοπούλη : «Ἐνα μεσημέρι, μοῦ ἔλεγε, ἐνθυμήθηκα πὺς ὑπῆρχε ἕνα χειρόγραφο, εἰς τὸ περιείχετο, τραγωδίας. Μὲ τὴν ἰδέαν πὺς δὲν θ' αἴεζε τὸν κόπον καὶ δὲν θὰ μὲ ἀπασχολοῦσε πολὺ, ἔπεσα εἰς τὸ κρεββάτι μου καὶ ἀρχίσαι νὰ διαβάζω διὰ ν' ἀποκοιμηθῶ. Ἐδιδάσκει τὴν πρώτην σκηνήν, ἐποχρωροῦσα εἰς τὴν δευτέραν, καὶ τελειοποιῶν ἐτελειώσα ὅλον τὸ ἔργον. Τὸ εὐρήκα πολὺ δυνατόν, καὶ ἀπεφάσισα νὰ τὸ παραστήσω τὸ γρηγορώτερον...»

Ἐνθυμισαμένος ὁ Κοτοπούλης, ἦλθε μὲ τὸν ἀδελφόν μου εἰς τὴν φαιλάνην, μὲ ἐγνώρισεν καὶ μοῦ ὑπεσχέθη πὺς θὰ τὸ ἀνεβῇ εἰς τὸ θεατὸν του. Ἐδίδε παραστάσεις τότε εἰς τὸ καλαῖον θεάτρον «Ὀμονόας» (σημεριὸν θεάτρον Μαρίκας Κοτοπούλης).

Ὁ ἐνθυμισαμένος καὶ οἱ εἶναι τοῦ Κοτοπούλη μοῦ ἀναφανήσαντο πλῆθος τὰς θεατρικὰς φιλοδοξίας. Μάλιστα ὅτε ἐμαρτύρησα ἀνέναντον τὴν «Μάρκελλαν» καὶ εἰς τὸν Ἰωάννην Καμπούρη, διευθυντὴν τότε τῆς «Μικρᾶς Ἐφημερίδος», ἕνα ἀπὸ τοὺς ἀρχαίους τὴν εὐχόμενος ἐπιστῆς δυνατὴν ἤρχισα νὰ παίζω θάρρος εἰς τὴν κατάπτωσιν τοῦ ἡθικοῦ μου. Ἡ φιλοσοφικὴ ἀντίληψις τοῦ ἀδελφοῦ ἐκείνου περιβάλλοντος, ἤρχισε νὰ μεταβάλλεται εἰς στενοχωρίαν...

(Ἀκολουθεῖ)

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Βασιλικὴ διαταγὴ

Ὅταν ὁ Πρίγκιψ Γουλιέλμος τῆς Πρωσίας ἐπισκέφθη τὸν ἀποκράτορα Ἀλέξανδρον τῆς Ρωσίας, στὴν Πολωνία, ὅπου ἐπικρατοῦσαν ἡ ἀβὴ, ὁ ἀποκράτωρ θέλησε νὰ τὸν ὑποδεχθῇ ντυμένος μὲ τὴν Πρωσικὴν στολή. Δυστυχῶς διὸς ἡ στολὴ εἶχε λησμονηθῇ στὴν Πετρούπολιν. Ἀλλὰ κ' ἡ ἐπιθυμία τοῦ ἀποκράτορος ἐπείρε νὰ ἐκπληρωθῇ. Διατάχθη λοιπὸν ὁ ἀβάρχης, στὴν Πετρούπολιν, νὰ στείλῃ τὴν στολὴν αὐτὴν ἡ διαταγὴ ἐφ' ἣν σὲν εἶναι ἀμέσως. Χωρὶς νὰ χῆσιν καιρὸς ἕνας ὑπασπιστὴς ἐπέβη ἐνδὸς τριῶν σὲς 6 τὸ βράδυ καὶ ἐφθασε στὴν Λιτόβσκι ὅπου εἶταν ὁ ἀποκράτωρ σὲς 8 τὸ πρωὶ τῆς ἄλλης ἡμέρας. Διέτρεξε δὲ λατρεῖ 589 μίλια σὲ δεκατρεῖς ὥρες—τὴν ἐποχὴν ἐκείνην !

Γιὰ νὰ ἐκτελεσθῇ διὸς ἡ διαταγὴ τοῦ ἀποκράτορος ἐχρεώθη νὰ σταματήσῃ κατὰ ἄλλη συγκοινωνία καὶ νὰ ζορευτοῦν τοῦ κόσμου τὰ χρήματα... (*)

Ἄν τὸ ξανακἀμῃ...

Διηγούνται γιὰ τὸν πρῶτον Ρόζ, τὸ ἐξῆς χαριτωμένον ἀνέκδοτον : Εἶχε παντρεθῇ τὴν κόρη του μὲ κάποιον γκρινιάρη καὶ τοῖς γούνην ἀξιοματοῦ, ποὺ διαρκῶς παρεπονέτο γιὰ τὴν ἐλαφρότητα καὶ τὴς χρηματικῆς ἀπαιτήσεις τῆς γυναικὸς του. Μία μέρα δὲν τὸν εἶχε παρακαλοῖ μὲ τὰ παρὰ τὸν του, ὁ πρῶτος Ρόζ τοῦ εἶπε μὲ

“Ημερήσια και Ἐσπερινὰ τῆς Λογιστ. κῆς καὶ τῶν Ξένων Γλωσσῶν καὶ κατὰ τὸ ἀρξέμενον ἔτος θὰ λειτουργήσωσι μὲ διδασκτικόν προσωπικὸν ἄριστον καὶ μὲ πρόγραμμα μαθημάτων πύξη-
μένον μὲ εἰδικὰ μαθήματα. ΕΓΓΡΑΦΑΙ ΚΑΘ’ ΕΚΑΣΤΗΝ. Διδασκτὰς
προσῆται εἰς πάντα τὰ 3 - ΦΕΙΔΙΟΥ 3.

ΟΔΟΣ ΔΙΟΓΕΝΟΥΣ ΛΑΕΡΤΙΟΥ 5 (ΠΡΟΤΕΛΕΥΤ. ΣΤΑΣΙΣ ΟΔΟΥ ΛΑΕΡΤΙΟΥ)
Αἱ ἐγγραφαὶ ἐξεκολουθοῦν. Τὰ μεθέματα 15 Σ.

ΠΡΟΛΑΜΒΑΝΕΙ ΤΗΝ ΥΠΕΡΣΑΡΚΩΣΙΝ

A stylized illustration in a mid-century modern aesthetic. A woman in a white, form-fitting dress stands in a doorway, holding a bouquet of flowers. The doorway is framed by a dark, textured background. In the foreground, a small round table holds a bottle of '42°' and a glass of champagne. The bottle is dark with a white label that reads '42°'. The glass is filled with a bubbly liquid and has a small label that reads '42°'. The table is light-colored with a dark rim and four legs. The overall style is clean and graphic, with a focus on the product placement.

Τὸ **URODONAL** εἶνε
ἡ μόνη, λογικὴ καὶ ἀποτελε-
σματικὴ θεραπεία τῆς ὑπερ-
σαρκίας. Ἄλλως τε πᾶσα θε-
ραπεία κατὰ τῆς ὑπερλιπώ-
σεως θέτει ἐν κυκλοφορίᾳ οὖ-
ρικα ἄλατα καὶ ὀφείλει νὰ συ-
νοδεύηται ὑπὸ τῆς χρήσεως
τοῦ **URODONAL**, τὸ ὁποί-
ον θὰ τὰ ἀποκορίνη.

119 - EPMOY - 119

Κ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Κ. ΚΟΛΛΙΤΣΙΔΑΣ
ΠΑΙΔΙΑΤΡΟΣ-ΠΑΘΟΛΟΓΟΣ
ΑΧΑΡΝΩΝ 170^Α. (ΤΕΡΜΑ)

ΡΟΜΒΗΣ 18. - ΑΘΗΝΑΙ

Αγοράζονται βιβλία και βιβλιοθήκες: Γράψατε